Пралетары ўсіх краін, злучайцеся!

ЦАНА НУМАРУ—5 КАП.

УМОВЫ ПАДПІСКІ (з дармовым дадаткам «Вэрфрук»)

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ

ЗЬВЯЗДА

Орган Цэнтральнага Камітэту Камуністычнае партыі (бальшавікоў) Беларусі

ТЭЛЕФОНЫ:
Рэдактар . . 10-74
Сакратар . . 6-19
Партсектар . . 13-80
Сектар інфармацыі . 13-80
Начны рэдактар . 6-42
Галоўная кантора . 7-81
Аддзел падпіскі . 7-81
» абвестак . 7-81

СЕРАДА, 3 верасьня 1930 г.
№ 206 (3804)
Год выданьня—XIV.

РЭДАКЦЫЯ І ГАЛОЎНАЯ КАНТОРА
МЕНСК, Савецкая, 63.

Неадкладна па-баявому перабудавацца

Засталося менш месяца да апошняга тэрміну ліквідацыі акруг. Тры акругі ў нас у БССР ужо ліквідаваны. Астатнія павінны быць ліквідаваны да 1-га кастрычніка.

У пачатку верасьня павінны адбыцца канфэрэнцыі па ўсіх раёнах Беларусі, якія закончаць першы этап работы па ліквідацыі акруг.

Няма патрэбы тут яшчэ раз падкрэсьліваць велізарнае палітычнае значэньне ўсёй работы па ліквідацыі акруг. [illegible] дырэктывах ЦК УсеКП(б) і ЦК КП(б)Б.

Здавалася-б, што задачай усіх арганізацый з'яўляецца мабілізацыя ўвагі партыйных і беспартыйных працоўных мас вакол ажыцьцяўленьня гэтай важнейшай рэформы.

Мы, аднак, прымушаны канстатаваць, што гэтая ўвага далёка [illegible] адносіны да правядзеньня мерапрыемства, зьвязанага з рэформай.

Лёзунг, які быў кінуты партыяй — тварам да раёну — асноўнага зьвяна сацыялістычнага будаўніцтва на вёсцы — яшчэ не ўсюды падхоплены, не праведзены ў практычнай працы раду арганізацый і ўстаноў.

Умацаваньне раёнаў у сувязі з ліквідацыяй акруг — гэта важнейшае палітычнае мерапрыемства, ад правільнага і выразнага правядзеньня якога будзе залежыць замацаваньне сацыялістычных пазыцый на вёсцы.

Вырашэньне гэтай задачы вымагае хуткай і рашучай перабудовы работы нашых устаноў і апаратаў у напрамку ўстанаўленьня непасрэднай сувязі з раёнамі.

Між тым, можна гэта з усёй упэўненасьцю сказаць, што гэтай рашучай перабудовы яшчэ **няма.**

Толькі гэтым можна тлумачыць тое, што ў радзе цэнтральных і мясцовых устаноў мы маем, замест узмацненьня тэмпаў у правядзеньні буйнейшых гаспадарча-палітычных кампаній **(хлебазагатоўкі, сяўба,** уборка) паслабленьне іх.

Чым можна вытлумачыць тое, што Наркамгандаль па 1 верасьня ня мае ніякіх вестак аб ходзе хлебазагатовак з 50 раёнаў рэспублікі, што ў Наркамземе нельга дабіцца ніводнай зводкі аб становішчы падрыхтоўкі да асеньняй сяўбы?

Сувязі з раёнамі з боку гэтых наркаматаў няма.

Гэта ў момант вялізарнейшага нашага напружаньня, у момант, калі ў раёнах па **хлебазагатоўчым і пасеўным** фронце вырашаюцца важнейшыя задачы нашага сацыялістычнага наступленьня.

Чым, як не злачыннымі адносінамі да выкананьня важнейшай дырэктывы партыі, трэба назваць тое, што ў шмат якіх раёнах няма яшчэ райгандлю, — штабаў хлебазагатовак, няма земаддзелаў — штабаў пасеўнай.

Чым, як не абураючымі адносінамі, можна назваць тое, што да моманту пачатку сяўбы ў радзе раёнаў ліквідаваных Менскай і Аршанскай акруг ёсьць яшчэ няўбраныя палі, са сьпелымі калосьсямі, якія гніюць з-за таго, што іх ня ўбіраюць. Ніхто ня прымае ніякіх мер да іх уборкі.

Толькі таму, што былі груба парушаны дырэктывы ЦК КП(б)Б, толькі таму, што ня была мабілізавана ўвага мас да правядзеньня важнейшай рэформы, толькі таму, што не вялася з боку асобных арганізацый досыць рашучая барацьба з дэмабілізацыйнымі настроямі, з непаваротлівасьцю, толькі таму, што ня выконвалася досыць выразна дырэктыва партыі аб пасылцы 90 проц. работнікаў у раёны, мы маем паслабленьне работы ў радзе нашых апаратаў у цэнтры і на мясцох.

Сыгналаў было досыць. Ужо амаль два тыдні прайшло са дня налёту ЦКК і «Зьвязды» на цэнтральныя ўстановы, [illegible]

[illegible]

[illegible] гі, якія, ня гледзячы на неаднаразовыя напамінкі, ня гледзячы нават на пуцёўкі, атрыманыя два тыдні назад, яшчэ ня выехалі дагэтуль на работу ў раёны.

Сёньня мы друкуем новыя матар'ялы, якія гавораць аб тым, што ў радзе іншых акруг шмат работнікаў яшчэ ня выехалі на раённую работу.

Ці можна цярпець гэтакае становішча?

Ці можа партыя раўнадушна глядзець на тое, што ў адказнейшы пэрыяд нашага будаўніцтва асобныя ўстановы і арганізацыі ня выконваюць волі партыі, не перабудоўваюцца ў адпаведнасьці з новымі задачамі, а асобныя члены партыі ганебна дэзэртуюць з важнейшых вучасткаў сацыялістычнага будаўніцтва?

Не, ня можа і ня будзе трываць.

Партыя ня будзе ўпрашваць людзей, якія не хочуць выконваць яе баявых дырэктыў. Партыя **выкіне вон са сваіх радоў тых, хто ня хоча падпарадкавацца яе баявой дысцыпліне,** партыя ўзьніме ярасьць мас супроць усіх тых, хто перашкаджае нашаму пераможнаму прасоўваньню наперад, хто зрывае выкананьне важнейшых гаспадарча-палітычных задач.

Зусім правільна паступіў Мазырскі акруговы камітэт партыі, выключыўшы з партыі таварыша, які ўхіліўся ад паездкі ў раён. Гэтую-ж меру трэба прыняць да ўсіх дэзэртыраў, «ня гледзячы на асобы».

Партыя не дапусьціць зрыву выкананьня ее важнейшых задач, партыя з усёй сілай ударыць па ўсіх тых, хто па-апартуністычнаму адносіцца да правядзеньня вялікай палітычнай важнасьці рэформы, хто перашкаджае яе правядзенью.

Неадкладна ў баявым парадку перабудавацца! Увага раёну, устанаўленьню непасрэднай сувязі і кіраўніцтва ім — гэтае патрабаваньне партыя прад'яўляе ўсім арганізацыям, установам, усім членам партыі.

Апартуністых, якія перашкаджаюць правядзенью рэформы, якія на справе паслабляюць правядзеньне важнейшых гаспадарча-палітычных задач, убраць з дарогі.

Устанавіць пралетарскі грамадзкі кантроль за няўхільным выкананьнем дырэктыў партыі.

Наперакор апартуністым, дэзэртырам, выкідваючы іх са сваіх радоў, мы пасьпяхова і ў тэрмін закончым вялікай палітычнай важнасьці работу па ліквідацыі акруг і гэтым узмоцнім сацыялістычныя пазыцыі на вёсцы.

ДА АПОШНЯГА ГА

ўбраць ураджай у бліжэйшыя дні

Чуеш, Асінбуд? Калгас імя Леніна кліча

У радзе раёнаў уборка ганебна зацягнулася. З Воршы, Заслаўя, Дрысы ідуць трывожныя весткі; сотні га азімых і яравых ня ўбраны. Гэта—удар па асеньняй сяўбе. Заводы, фабрыкі, школы, арганізуйце ўдарныя брыгады! Дапамажэце калгасам, якія адстаюць, скончыць уборку і зараз-жа пераключыцца на сяўбу.

Віцебскія пралетары, лён чакае

УБОРКА ЗАЦЯГВАЕЦЦА

Лён пад пагрозай

ДРЫСА. (Наш кар.). Уборачная кампанія ў **ДРЫСЕНСКІМ** раёне праходзіць зусім нездавальняюча. Шмат якія калгасы **ЗАЦЯГНУЛІ** уборку ўраджаю. Асобныя калгасы, як напрыклад, с.-г. арцель **«ЗАВЕТЫ ІЛЬЛІЧА»**, да сёнешняга дня нават **НЕ ПРЫСТУПІЛІ** да ўборкі. У калгасе **«ПРАВДА»** азімыя яравыя да гэтага часу **НЯ ЎБРАНЫ.** Жыта стаіць на полі і абсыпаецца. Ні адзін моцны калгас **НЕ АРГАНІЗАВАЎ** дапамогі слабейшым калгасам. Напрыклад, калгас **«ПЕРАМОГА»** і камуна **«ВЕРНЫ ШЛЯХ»** маюць магчымасьць дапамагчы калгасу **«ЧЫРВОНЫ ПРАМЕНЬ»**, які не спраўляецца з уборкай ураджаю. Аднак, гэтага, «Перамога» і «Верны Шлях» **НЯ РОБЯЦЬ.**

Асабліва **ДРЭННА** праходзіць уборка **ТЭХНІЧНЫХ** культур. Ёсьць пагроза, што ў калгасах **«ГІГАНТ», «ЛЕНІНСКІ ШЛЯХ», імя ДЗЯРЖЫНСКАГА, імя ЛЕНІНА** і інш. уборка ільну будзе **САРВАНА.**

Райком партыі, улічваючы пагражаючае становішча ўборкі, арганізаваў брыгаду з райпартактыву для практычнай работы ў сельсаветах і калгасах. Прафсаюзныя арганізацыі і чырвонаармейскія часьці арганізавалі 18 брыгад, якія яднаюць 380 чал. Кожная брыгада прымацавана да маламоцнага калгасу.

НІЯКАЙ ДАПАМОГІ

АСІНБУД. Побач з Асінбудам у в. **Брухава** знаходзіцца калгас імя **Леніна.** Калгас амаль зусім яшчэ ня прыступіў да ўборкі ўраджаю. З-за адсутнасьці рабочых рук азімыя і яравыя стаяць на полі. Сенажаць таксама ня ўбрана.

Калгасьнікі, не шкадуючы сваіх сіл, працуюць ад цёмна да цёмна. Аднак, калгас яўна не спраўляецца з уборкай: не хапае рабочай сілы. Рабочыя-сэзоньнікі, якія працуюць на Асінбудзе, хацелі дапамагчы калгасьнікам ва ўборцы. Яны папрасілі сакратара парткалектыву т. **Старчанка** і работніка рабачкому № 2 т. **Кунцэвіча** арганізаваць нядзельнік дапамогі калгасу. Просьба рабочых павісла ў паветры. Нядзельнік да гэтага часу **не арганізаваны.** Асінбуд павінен дапамагчы свайму суседу — калгасу імя Леніна. **Калгас кліча.**

ТОЛЬКІ 2

У ЖНІЎНІ «ЗЬВЯЗДА» НЯ РАЗ СЫГНАЛІЗАВАЛА АБ ЗЛАЧЫННА МАРУДНЫХ ТЭМПАХ ЗБОРКІ СТАНДАРТНЫХ СІЛАСНЫХ ВЕЖАЎ (ГЛ. АРТЫКУЛЫ «У КОЛЕ БЕЗАДКАЗНАСЬЦІ» І «АМАТАРЫ «АБ'ЕКТЫЎНЫХ» ПРЫЧЫН»). 75 СТАНДАРТНЫХ СІЛАСНЫХ ВЕЖАЎ БЫЛІ ГАТОВЫ, АДНАК, НІХТО НАВАТ НЯ ДУМАЎ АБ ІХ ЗБОРЦЫ. ЦІ ЗЬМЯНІЛАСЯ НА СЁНЬНЯ СТАНОВІШЧА СПРАЎ? НЕ. АБ ГЭТЫМ ВЫРАЗНА СЬВЕДЧЫЦЬ ЗВОДКА БУДАЎНІЦТВА СІЛАСНЫХ ВЕЖАЎ, ЯКАЯ ЗЬМЯШЧАЕЦЦА НІЖЭЙ.

Малозяць хлеб. У калгасе «Ленінскі Шлях»

НА БУКСІР КАЛГАС „КАМІНТЭРН"

ЗАСЛАЎЕ, 2. У некаторых калгасах Заслаўскага раёну ўборачная кампанія недапушчальна зацягваецца, што ставіць пад пагрозу асеньнюю сяўбу. У прыватнасьці калгас **«Камінтэрн»,** які мае 1.200 га зямлі, яшчэ **ня прыступіў** да ўборкі яравых пасеваў. Калгас ня ўбраў 158 га аўсу. Пшаніца даўно зжата, але да сёнешняга дня стаіць на полі ў снапох. Скошаная канюшына ляжыць на полі і пачынае гніць. Ня ўбрана яшчэ і 20 гэкт. ільну. Да асеньняй сяўбы калгас «Камінтэрн» зусім не падрыхтаваўся.

Варта адзначыць, што дысцыпліна сярод калгасьнікаў надзвычай дрэнная. Шмат якія калгасьнікі ня выходзяць на работу. Заслаўскі райвыканком не рэагуе на пагражаючае становішча, якое стварылася ў калгасе «Камінтэрн»

Рабочая брыгада.

ПА ЗАСЛУГАХ

Суровая вымова Клімавіцкаму райкалгассаюзу

ПАСТАНОВА БЕЛКАЛГАСЦЭНТРУ

1. **Клімавіцкі** райкалгассаюз, у распараджэньні якога ёсьць 31 трактар і 16 складаных малатарань, **адмовіўся** выконваць дырэктыву Калгасцэнтру аб аказаньні дапамогі слабым калгасам суседніх раёнаў па абмалоце ўраджаю для таго, каб сваячасова стварыць насенны фонд і забясьпечыць выкананьне пляну засеву азімых. Калгассаюз ня выканаў таксама распараджэньня аб перакідваньні аднэй малатарні ў Полацкую акругу для чырвонаармейскага калгасу.

2. Райкалгассаюз праявіў недапушчальнае месьніцтва, неразуменьне важнасьці сваячасовай уборкі ўраджаю і падрыхтоўкі да асеньняй сяўбы і, асабліва, патрэбнасьці аказаньня дапамогі слабейшым калгасам. Райкалгассаюз недапушчальна злачынна аднёсься да выкананьня дырэктыў Калгасцэнтру.

Для таго, каб папярэдзіць у далейшым такія ненармальныя зьявішчы, Калгасцэнтр пастанаўляе:

а) Абвясьціць праўленьню Клімавіцкага райкалгассаюзу **суровую вымову,** катэгарычна прапанаваўшы апошняму ў трохдзённы тэрмін арганізаваць дапамогу суседнім раёнам і накіраваць адну малатарню, згодна нашага нараду, у Полацкую акругу для чырвонаармейскага калгасу.

Папярэдзіць праўленьне саюзу, што, калі яно ў вызначаны тэрмін ня выканае ранейшага распараджэньня,— праўленьне райкалгассаюзу **будзе распушчана і будзе пастаўлена** пытаньне аб закрыцьці крэдытаў.

б) Папярэдзіць усе раённыя калгассаюзы і сэкцыі, што з невыкананьнем пастаноў і дырэктыў Калгасцэнтр будзе весьці рашучую барацьбу.

Калгасная сыстэма здолее справіцца з ускладзенымі на яе задачамі па арганізацыйным і вытворчым абслугоўваньні калгаснага руху толькі тады, калі ўся сыстэма будзе працаваць выразна, сваячасова і дакладна выконваючы заданьні і распараджэньні, як кіраўнічых органаў, так і вышэйшых органаў калгаснае сыстэмы.

Расхлябанасьці і безадказнасьці— ня месца ў калгаснай сыстэме.

Старшыня Праўленьня Белкалгасцэнтру МІЦЬКОЎ.

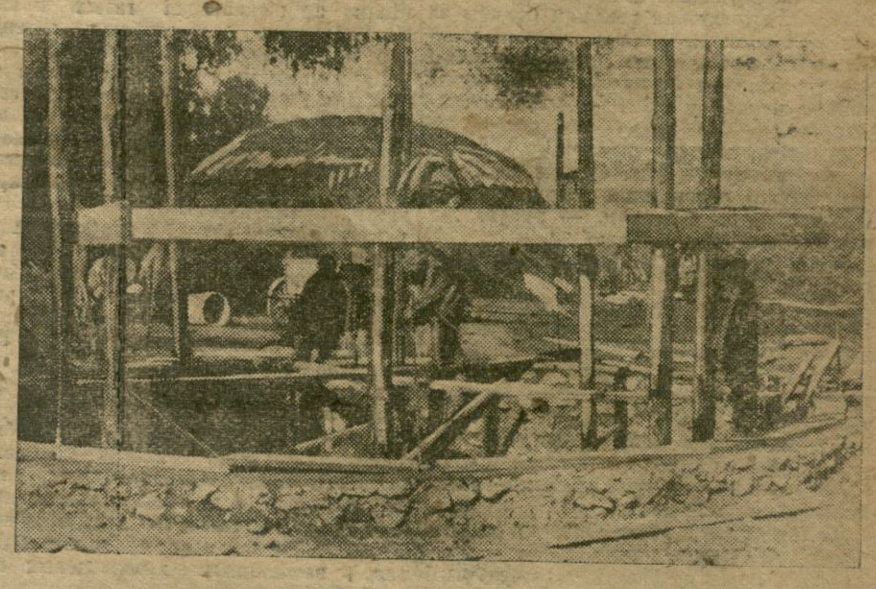

Калгасьнікі будуюць сіласную вежу.

Сіласная група Белкалгасбуду

І ТАК, З 75-ЦІ ВЕЖАЎ, ВЫПУШЧАНЫХ БАБРУЙСКІМ КАМБІНАТАМ, САБРАНЫ ТОЛЬКІ 2. ТАКІ ХОД ЗБОРКІ І ЎСТАНОЎКІ СІЛАСНЫХ ВЕЖАЎ ЗЬЯЎЛЯЕЦЦА ГАНЕБНЫМ. ЗАРАЗ-ЖА ДАБ'ЕМСЯ КАРЭННАГА ПЕРАЛОМУ Ў ЗБОРЦЫ І ЎСТАНОЎЦЫ СІЛАСНЫХ ВЕЖАЎ. ДАВОЛІ ЗЛАЧЫННАЙ ПАВОЛЬНАСЬЦІ.

Прымеце ўдзел у гэраічнай працы

Бюро парт'ячэек і фабкомам фабрык імя Кляры Цэткін, „Прафінтэрн", „Дзьвіна"

Газэтам „Панчошніца", „Чырвоная Дзьвіна", „Шэр унд айзун"

ТАВАРЫШЫ РАБОЧЫЯ І РАБОТНІЦЫ!

Калгасьнікі **Лёзьняншчыны** ў веснавую сяўбу горача адгукнуліся на заклік партыі і ўраду, і паказалі прыклад гэраічнай працы на палёх. Засеў ільну ў калгасах і саўгасах нашага раёну **далёка перавысіў усе плянавыя заданьні.** Пасеўная плошча пад ільном складае **20 проц.** у калгасах і саўгасах і **13 проц.**—у індывідуальным сэктары (усяго **5.000** га).

Зараз наступіў самы адказны момант, калі неабходна **ўбраць увесь ураджай ільну з палёў, да апошняга гэктара.** Калгасьнікі, як і ўвесну, напружваюць усе свае сілы, каб нічога не пакінуць на полі няўбраным. Мы складаем ударныя брыгады, каб выканаць баявую задачу ўборкі ільну, але ўласных сіл **не хапае.** Мы стаім перад пагрозай, што частка ільну застанецца няўбранай.

Таварышы рабочыя і работніцы! Мы звараачаемся да вас,—**ідзеце нам на дапамогу. Вазьмеце на грамадзкі буксір наш ільнаводны раён.** Стварэце ўдарныя рабочыя брыгады, накіруйце іх на калгасныя і саўгасныя палі, захапеце калгасьнікаў сваім энтузіязмам для ўборкі ўраджаю. Час не чакае. **Пакажэце прыклад пралетарскай сьвядомасьці, накіруйце лепшых брыгадзіраў на адказнейшы вучастак уборкі ільну.** Памятайце, што сваячасова ўбраны лён—гэта жывіцельная кроў для дзесяткаў тэкстыльных фабрык і швэйных камбінатаў.

Агульным лёзунгам нашым павінна быць задача:—Ні аднаго гэктара ільну, няўбранага сваячасова з поля. Бальшавіцкая дапамога пралетараў гораду і сваячасовая ўборка ўраджаю з калгасных палёў, выклікае новую хвалю прыліву бядняцка-серадняцкіх мас у калгасы.

Мы без маруднасьці, бальшавіцкім тэмпам будзем працягваць уборку. Мы ўпэўнены, што вы адгукнецеся і дапаможаце нам у гэтым.

Райком КП(б)Б
Райвыканком
Райкалгассаюз.

Павесьці барацьбу са скажэньнямі партыйных дырэктыў пры разьмеркаваньні ўраджаю, як з праявамі кулацкага ўплыву на калгасы

Пастанова Наркамзему і Калгасцэнтру СССР ад 30 жніўня 1930 г.

У радзе калгасаў заўважаюцца наступныя асноўныя парушэньні ўстаноўленага парадку разьмеркаваньня ўраджаю і даходаў:

1. Разьмеркаваньне даходаў і ўраджаю вядзецца толькі паводле ядоцкага прынцыпу, бяз уліку колькасьці і якасьці патрачанай калгасьнікамі працы.

2. Устанаўліваюцца празьмерныя адлічэньні ад ураджаю для мэт забесьпячэньня харчамі калгасаў, чым штучна зьмяншаюцца таварныя лішкі, якія належаць да здачы дзяржаве, тым самым парушаюцца абавязацельствы калгасу перад дзяржавай.

3. У гэтых-жа мэтах празьмерна павялічваюцца страхавыя насенныя фонды.

4. Ня прымаецца пад увагу абавязковасьць выплаты даўгоў, якія належаць з калгасу ў будучым годзе як па насеннай пазыцы, машынах, так і па іншых крэдытах.

5. Не праводзіцца 5-процантнае адлічэньне ад валавога ўраджаю пры разьмеркаваньні, у адпаведнасьці з унесенай маемасьцю.

6. Устанаўліваюцца перавялічаныя адлічэньні ў непадзельны і інш. фонды, неадпаведныя гаспадарчым магчымасьцям калгасу.

7. Праводзіцца ўлік працы ў грашовай форме з пераводам на цьвёрдую заработную плату, што супярэчыць асноўным прынцыпам калгаснага будаўніцтва.

8. Ня зьніжаюцца адміністрацыйна-гаспадарчыя і накладныя выдаткі.

Наркамзем і Калгасцэнтр СССР прапануюць усім Наркамземам і Калгасцэнтрам саюзных рэспублік, а таксама ўсім зямельным і калгасным органам Саюзу ССР павесьці рашучую барацьбу з недаацэнкай кампаніі па разьмеркаваньні ўраджаю і даходаў і са скажэньнем простых дырэктыў партыі і ўраду па пытаньні разьмеркаваньня ўраджаю, як з праяўленьнем кулацкага ўплыву на калгасы. Усе распараджэньні зямельных і калгасных арганізацый па гэтым пытаньні, якія супярэчаць дырэктывам Наркамзему і Калгасцэнтру ад 12 красавіка і 27 ліпеня г. г., павінны быць неадкладна адменены і пры арганізацыі разьмеркаваньня ўраджаю і даходаў павінны быць поўнасьцю захаваны наступныя паказаньні:

1. Пры разьмеркаваньні ўраджаю павінна быць поўнасьцю і бязумоўна забясьпечана здача таварнага хлеба дзяржаве ва ўстаноўленых для кожнага калгасу памерах і тэрмінах.

2. Пры разьмеркаваньні даходаў падлягаюць затрыманьню ўсе авансавыя выдачы як натурай, так і грашыма — утвораныя ў лік долі ўраджаю, якая належыць калгасьніку;

3. Поўнасьцю прадугледзіць аплату запазычанасьці калгасу, якая належыць на 1930-31 г. (па машынах, насеньні, жывёле, кантрактацыі і г. д.); на пакрыцьцё запазычанасьці па капітальных укладах (сельска-гаспадарчыя машыны, вытворнікі, маткі і г. д.) павінна пайсьці ня звыш паловы агульнай сумы непадзельных фондаў з тым, каб другая палова непадзельных фандаў была выдаткавана на пашырэньне капітальных затрат у 1931 г., прычым, калі палова непадзельных фондаў на пакрыцьцё абавязацельстваў па капітальных укладах будзе невыстарчальнай, дык павінна быць зроблена дадатковае адлічэньне ад валовага даходу калгасу.

4. Праўленьне калгасу павінна прасачыць, каб ці з часткі ўраджаю, якая належыць калгасьніку, ці з яго адзінаасобных даходаў была зьвернута яго запазычанасьць крэдытнаму таварыству ў частцы, якая не пакрыта ўнесенаю ім у калгас маемасьцю.

5. Поўнасьцю павінен быць прадугледжаны зварот насеннай пазыкі натураю.

6. Харчовы фонд у лік палявых работ можа выдавацца толькі па пастанове агульнага сходу, ці шляхам добраахвотнага адлічэньня са сваёй часткі ўраджаю.

7. Адміністрацыйна - гаспадарчыя выдаткі не павінны перавышаць 2-3 проц. валавога даходу ў калгасах з даходам менш 15.000 руб і 1,5—2 проц — у калгасах з даходамі звыш 15.000 руб.

Затрыманьне зарплаты б'е па прамфінпляне

За парушэньне тэрмінаў выдачы зарплаты—суровая адказнасьць

Абежнік НКПрацы ССРС ад 30 жніўня ўсім Наркампрацы Саюзных Рэспублік

Ад прафсаюзных арганізацый паступаюць весткі пра тое, што некаторыя гаспадарчыя органы ня выплачваюць заработную плату рабочым у тэрміны, устаноўленыя калдагаворамі, назіраюцца значныя затрыманьні. Лічачы такое становішча, якое вядзе да зрыву выкананьня прамфінпляну і пагаршэньню матар'яльнага становішча рабочых, недапушчальным, НКП СССР прапануе прыняць да кіраўніцтва наступныя паказаньні.

1. Органам НКП сыстэматычна сачыць за тым, каб з боку гаспадарчых органаў былі прыняты ўсе меры, якія забясьпечваюць сваячасовую выплату заработнай платы рабочым не пазьней тэрмінаў, вызначаных калдагаворамі.

У выпадку-ж несваячасовай выплаты заработнай платы, кіраўнікоў гаспадарчых органаў прыцягваць да адказнасьці.

2. Пра ўсе выпадкі несваячасовай выплаты заработнай платы неадкладна паведамляюць у НКП СССР.

Народны Камісар Працы Саюзу ССР ЦІХАН.

Член калегіі НКП, СССР СЭРЫНА.

Напярэдадні выбараў у нямецкі рэйхстаг

«СЯМЕЙНЫЯ СЦЭНЫ»

БЭРЛІН, 1. Учора ноччу ў Бэрліне 30 членаў нацыянал-сацыялістычнай (фашысцкай) партыі, якія ўваходзяць у так званыя «штурмовыя атрады» і належаць да групы, паўстаўшай супроць партыйнага кіраўніцтва, уварваліся ў памяшканьне акруговага камітэту нац. сац. партыі і разграмілі яго. У выніку сутычкі паранены 2 нац.-сацыялістыя. Паліцыя, якая прыбыла, арыштавала напаўшых і паставіла ахрану каля памяшканьня акруговага камітэту.

Адзін з дамоў у Чырвоным Веддзінгу (рабочы квартал) размаляваны лёзунгамі кампартыі і МОМР.

«НЯМЕЧЧЫНА ДАБІВАЕЦЦА ДАНЦЫГСКАГА КАЛІДОРУ»

ВЫСТУПЛЕНЬНЕ ГЕНЭРАЛА СЭКТА

БЭРЛІН, 1. У Дортмундзе на перадвыбарчым сходзе **народнай партыі** выступіў генэрал **Сэкт,** які зазначыў, што ў сваёй замежнай палітыцы Нямеччына павінна ў першую чаргу дабівацца таго, каб зноў **заняць становішча,** якое адпавядае яе значэньню вялікай дзяржавы. «Прадпасылкай усякага ўдзелу Нямеччыны ў міжнародным аб'яднаньні — заявіў Сэкт — можа быць толькі **поўнае роўнапраўе.** Пераходзячы да пытаньня аб нямецкай палітыцы на ўсходзе, Сэкт паказаў, што **Данцыгскі калідор зьяўляецца пагрозай для ўсходняй** [illegible] З Італіяй. — працягваў Сэкт, — [illegible] сама з Савецкім Саюзам, які зьяўляецца буйным суседам Нямеччыны і займае выключна важнае месца ў нямецкай палітыцы, Нямеччына павінна жыць у згодзе і дружбе, незалежна ад палітычных задач гэтых дзяржаў.

У ПЕРШЫЯ РАДЫ ЗМАГАРОЎ ЗА САВЕЦКУЮ НЯМЕЧЧЫНУ

БЭРЛІН, 1. Учора ў Бэрліне адбылася **канфэрэнцыя працоўных жанчын,** на якой прынялі ўдзел **200** дэлегатак ад работніц раду **буйнейшых заводаў.** Дэлегаткі далі абяцаньне змагацца пад кіраўніцтвам кампартыі на заводах і біржах працы **за паляпшэньне становішча працоўных жанчын,** напружыць усе сілы для перамогі камуністычнага сьпісу на выбарах ў рэйхстаг і весьці далейшую барацьбу за Савецкую Нямеччыну.

Барацьба ў Індыі

Паўстанцы перайшлі ў наступленьне

БОМБА Ў ПАЛІЦЭЙСКІ ВУЧАСТАК

ЛЁНДАН, 1. Як паведамляюць з Індыі, тэрарыстыя **кінулі бомбу** ў паліцэйскае і акцызнае кіраўніцтва ў **Калькуце і Майнмайсінгу** (недалёка ад Калькуты). Ёсьць параненыя.

НАПАД НА ВАЕННЫЯ СКЛАДЫ

ЛЁНДАН, 1. Як падаюць з Індыі, **паўстанцы на паўночным захадзе** з трох бакоў напалі **на ваенныя склады Пешавару.** Урадавыя войскі адказвалі стрэламі з гармат.

МАСАВЫЯ ЛЕСАПАРУБКІ

ЛЁНДАН, 1. У цэнтральных правінцыях Індыі працягваюцца **парушэньні закону аб парубцы лесу.** Улады прымаюць жорсткія меры. Так, у Чанда **12** чал. атрымалі па **20** розаг. У раёне **Бэтун** сяляне напалі на паліцэйскіх пры спробах арыштаваць аднаго з мясцовых кіраўнікоў рэвалюцыйнага руху. **Адзін паліцэйскі забіты.** Паліцэйскія стралялі ў сялян і толькі з прыходам новых паліцэйскіх сіл сяляне былі разагнаны. **27 чалавек арыштавана.**

ТУРМА—ЗА ЎДЗЕЛ У ПАЎСТАНЬНІ

ЛЁНДАН, 1. Як паведамляюць з Індыі, у Шалапуры за ўдзел у паўстаньні засуджаны на два гады турэмнага зьняволеньня 6 індусаў.

ПАЛІЦЭЙСКІ НАЛЁТ НА ПАМЯШКАНЬНЕ КАНГРЭСУ

ЛЁНДАН, 1. Паводле вестак з Бамбэя (Індыя), паліцыя зрабіла **налёт на памяшканьне нацыянальнага кангрэсу** 6 членаў камітэту кангрэсу арыштаваны.

Цэлымі акругамі сабатуюць падаткі

СТАМБУЛ, 19. Як паведамляюць з Індыі, за нявыплату зямельнага падатку ў Пэнджабе арыштавана каля 100 сялян. **Сяляне цэлымі акругамі спыняюць выплату ўрадавых падаткаў.** У вёскі пасланы сальныя паліцэйскія сілы. Зборшчыкі падаткаў сотнямі адмаўляюцца ад службы. Паводле слоў «Ліберці» **40 мільёнаў сялян маюць магчымасьць** есьці толькі адзін раз у дзень.

Чырвоная армія ля варот Чанша

НОВЫЯ ГАРАДЫ Ў РУКАХ ЧЫРВОНЫХ

ШАНХАЙ, 1. Розныя карпусы кітайскай Чырвонай арміі **ўсё бліжэй падступаюць да Чанша.** Паводле японскіх вестак, у апэрацыях супроць Чанша прымае ўдзел ня менш **20.000** чырвоных войск. Камандуючы-ж ваеннымі сіламі Хунані, ня гледзячы на бесьперапыннае прыбыцьцё сіл, у сучасны момант ня мае магчымасьці выставіць **больш 10.000 салдат.** Да таго-ж урадавыя войскі ў вядомай меры **дэзарганізаваны і згубілі баяздольнасьць,** бо салдаты часта не жадаюць ваяваць **з хунаньскімі сялянамі, якія складаюць большасьць у чырвоных часьцях,** што апэруюць вакол Чанша.

У самым Чанша зараз знаходзяцца **2 урадавыя палкі,** а таксама атрад самаабароны, у які ўваходзяць у большай частцы **заможныя элемэнты, паліцэйскія і жандармэрыя.** Гэты атрад робіць па ўсім горадзе вобыскі і шматлікія арышты. Паведамляюць, што некаторыя часьці Чырвонай арміі знаходзяцца **ў 7 мілях** на поўдзень **ад Чанша.** Войскі Чжу-Дэ ўстанавілі сувязь з мясцовымі **камуністычнымі атрадамі.** Таксама паведамляюць, што **Уцзявань,** які знаходзіцца **ў 30 кілёмэтрах на поўдзень ад Чанша ў руках чырвоных.**

Рабочае забесьпячэньне—пад грамадзкі кантроль

16.000 ТОН БУЛЬБЫ ШТОДЗЕННА павінна загатаўляць БССР

НЕ МАРУДЗЯЦЬ З ПАДРЫХТОЎКАЙ ХАВАЛЕН І ТАРЫ.

ЗАГАТОЎЧЫЯ АРГАНІЗАЦЫІ НЕ ПАДРЫХТАВАНЫ ДА ПРЫЁМКІ ГАРОДНІНЫ

УРАЛУ ЗАМЕСТ 235 ВАГОНАЎ АДГРУЖАНА 22

СПЫНІЦЬ РАЗБАЗАРВАНЬНЕ МАСЛА І МЯСА Ў РАЁНАХ

Праз 15 дзён пачынаюцца загатоўкі гародніны

Наш супрацоўнік меў гутарку з упаўнаважаным Наркамгандлю Саюзу т. Станкевічам аб ходзе загатовак раньняй гародніны і аб падрыхтоўцы загатоўчых арганізацый да асеньніх загатовак гародніны.

Загатоўка раньняй плодагародніны ў БССР да апошняга часу ўсё яшчэ не наладжана. Загатоўчыя арганізацыі яшчэ не перабудавалі сваю работу. У выніку плян загатовак раньняй бульбы за ліпень і жнівень месяцы выканан толькі **на 59 проц.**, а па іншай гародніне ўсяго толькі **на 30 проц.** Такое выкананьне плянаў у БССР — простае злачынства.

Асабліва дрэнна праходзіць выкананьне пляну адгрузкі бульбы на Урал. На сёньняшні дзень плян адгрузкі выканан толькі на **8,7 проц. — замест 235 вагонаў адгружана толькі 22.**

Яшчэ горш справа з падрыхтоўкай да асеньніх загатовак.

Праз 15 дзён загатоўчыя арганізацыі БССР прыступяць да асеньніх загатовак плодагародніны, якія павінны быць скончаны на працягу 40-45 дзён. За гэты кароткі тэрмін па БССР трэба загатовіць **звыш 65.000 тон бульбы, г. зн. амаль штодзенна каля 16.000 тон.**

Беларускія загатоўчыя арганізацыі не падрыхтаваны да правядзеньня такіх інтэнсыўных загатовак.

Да гэтага часу ніхто яшчэ ня выпрацаваў дакладнага пляну прыёмкі плодагародніны асобнымі загатоўчымі пунктамі. Невядома, наколькі загатоўчыя пункты забясьпечаны патрэбнай тарай, інвэнтаром і рабочай сілай. [illegible] бульбы.

Пытаньне аб арганізацыі хаваньня гародніны і гужавога транспарту не распрацаваны Наркамгандлю. Пляны загатоўкі бульбы даведзены да раёну, але ніякіх інструкцый мясцовым работнікам аб выкананьні гэтых плянаў, Наркамгандль і загатоўчыя арганізацыі ня далі.

Наркамгандлю павінен зараз-жа вызначыць загатоўчыя пункты, каб селяніну ня прышлося шукаць, куды здаваць гародніну і бульбу. Неабходна праверыць, наколькі загатоўчыя арганізацыі забясьпечаны патрэбнай тарай, вагай, працаўнікамі.

Арганізацыя сховаў зьяўляецца адной з галоўнейшых задач. Між тым Белплодагародніна плян будаўніцтва новых сховаў выканала толькі ў размеры 40 проц. Белкаапсаюз і Белсадсаюз ня далі ніякіх вестак аб тым, у якім становішчы ў іх знаходзіцца будаўніцтва новых сховаў. Трэба лічыць, што ня ў лепшым.

Усе гэтыя недахопы павінны быць зьнішчаны. БССР павінна поўнасьцю выканаць плян загатовак бульбы і плодагародніны. Ад пасьпяховага выкананьня пляну загатовак гародніны залежыць забесьпячэньне ня толькі БССР, але і важнейшых прамысловых цэнтраў СССР.

Арк.

ШКОДНІКІ МЯСАЗАГАТОВАК

Работа мазырскіх мясазагатоўчых арганізацый вельмі характэрна. За 4 месяцы загатоўлена **толькі 590 тон мяса, замест 1.294 тон, або 46 проц. пляну.**

Райвыканкомы мясазагатоўкамі ня цікавіліся.

Безадказнасьць у справе мясазагатовак найлепш характарызуецца наступным фактам: Пятрыкоўскае спажывецкае т-ва атрымала на III квартал заданьне на загатоўку 57,5 тон мяса, але чамусьці лічыць сваім заданьнем 57,5 тон, а 8,2 тоны і ва ўсіх справаздачах паказвае на тое што гэты яго «плян» выканапы з перавышэньнем. Гэта злачынства і сапраўднае «очковтирательство» ня сустрэла ніякага рэагаваньня ні з боку раённых, ні з боку акруговых арганізацый.

Аддзяленьні Белмяса і Белкаапсаюзу ня ведаюць, якую колькасьць мяса выпатрабавалі раёны для сваіх уласных патрэб, Белмяса мае весткі толькі па 4-х спажывецкіх т-вах, дзе **перавыдатак мяса за 3-4 месяцы складае 16 тон.** Па іншых спажывецкіх т-вах, зразумела, ня лепш, але-ж... вестак пра гэта няма. Ніхто нават не праверыў чаму няма вестак.

Па 3-х раёнах справа аб перавыдаткаваньні мяса перадана пракурору для прыцягненьня вінаватых да адказнасьці. Але да гэтага часу пракурорам справы яшчэ не разгледжаны.

Разбазарваньне мяса ідзе таксама па лініі аграмаджанага сэктару. Калгас «Вольная Праца» Нараўлянскага раёну прадаў **12 валоў на прыватны рынак.** Усе былі гэтым фактам «абураны», але ніхто не рэагаваў.

За такія нядбайныя адносіны камісіяй ЦКК КП(б)Б і пракуратурай былі аддадзены пад суд старшыня Нараўлянскага райвыканкому і старшыні раённых спажывецкіх т-ваў Нараўлянскага і Пятрыкоўскага раёнаў.

ЯКАБСОН.

Калгасы і саўгасы разбазарваюць малочныя прадукты

У Віцебскім раёне колькасьць малака, якая здаецца калгасамі, з кожным днём памяншаецца. Так, у апошніх чысьлах ліпеня калгасы, саўгасы і малочныя таварыствы здавалі віцебскай цэнтральнай малочнай па 32-33 тысячы літраў малака штодня. Да 15-га жніўня колькасьць малака паменшылася да 8.000 літраў у дзень і нарэшце 24 жніўня было здана малочнай 200 літраў.

Яшчэ горш ідзе загатоўка масла. Шэраг калгасаў прадаюць масла і малака прыватнікам. Калгас імя Сталіна прадаў 240 клг масла на прыватным рынку. Калгас **імя Войкава** ў ліпені здаваў 550-600 літраў малака штодзенна, а з паловы жніўня зусім спыніў здачу малака. Таксама і калгас **Княжыцы.** Калгас імя **Калініна** замест 270 літраў здае цяпер толькі 20. Ня лепш і становішча з саўгасамі. Саўгас **Доўжа** замест ранейшых 600 літраў, зараз здае 170, саўгас **Цірасполь** замест 700 зараз, здае 120, саўгас **Падбярэзьзе** зусім спыніў здачу малака. Такім чынам большасьць малака замест таго каб трапіць у каапэрацыю, ідзе на прыватны рынак.

Віцебскі Райкалгассаюз, Раймалжыўсаюз нічога ня робяць, каб спыніць такое ганебнае зьявішча. Наадварот, некаторыя кіраўнікі Райкалгассаюзу патураюць гэтаму.

Брыгада «Зьвязды».

„Налёт" на Бабруйскі ЦРК

БАБРУЙСК. (Наш кар.). Рабкораўская брыгада зрабіла «налёт» на Бабруйскі ЦРК для праверкі рабочага забесьпячэньня. Налёт выявіў даволі сумны малюнак. Праўленьне ЦРК, у свой час, заключыла дагавары з адпаведнымі арганізацыямі на дастаўку гародніны і садавіны і на гэтым супакоілася. Зараз дагавары гэтыя ня выконваюцца, праўленьне-ж ЦРК аб гэтым мала клапоціцца. Наогул ЦРК дасканала ня ведае, колькі бульбы трэба для забесьпячэньня гораду. Плян засолкі гуркоў выкананы ў размеры 20-25 проц. Фруктаў у крамах ЦРК зусім няма. У той-жа самы час, на базе Бабруйскага ЦРК рабочыя брыгадзіры знайшлі шмат скрынь і кошыкаў з пагніўшымі яблыкамі. Дзьве бочкі павідла сапсаваліся. Тут-жа, на складзе брыгадзіры выявілі каля 6.000 мяшкоў, нязданых каапэрацыі.

А. М.

Сыр з'ядаюць пацукі

У той час, калі ў рабочых цэнтрах адчуваецца недахват малочных прадуктаў, у некаторых мясцох яны злачынна разбазарваюцца. Так, у Копыльскай малочнай арцелі 40-50 проц. выробленага галяндзкага сыру марна гіне—з'ядаецца пацукамі. Рэвізіяй ад 7 ліпеня выяўлена, што старшынёй Копыльскай арцелі прадана з-за пляпам 111 галовак сыру розным асобам. Старшыня Райкалгассаюзу Рамановіч і яго намесьнікі злоўжываюць пісулькамі аб выдачы сыру сваім знаёмым. За тое яны вельмі мала цікавіліся гаспадарчым становішчам арцелі і нічога не рабілі, каб палепшыць і палепшыць яе вытворчасьць.

Этэвіч.

Магілеўскі ЦРК не гатоў да прыёму гародніны

У Магілеўшчыне летась арганізаваліся некалькі агародных калгасаў. Калгасы «Чырвоны Шлях», «Чырвоны Сормавец» і «Дзіцячая камуна» засеялі значную плошчу пад гародніну. З прычыны недахвату рабочай сілы, калгасы самі ня могуць справіцца з уборкай. Калгасьнікі ня раз зварачаліся да гарадзкіх партыйных і грамадзкіх арганізацый. Але ніякай дапамогі дагэтуль фактычна не атрымалі. Магілеўскі ЦРК, які закантрактаваў у калгасах гародніну, зусім не падрыхтаваўся да яе прыёму. Толькі зараз вызначаюць будаўніцтва квасільных пунктаў. Памяшканьне для хаваньня гародніны таксама не адрамантавана.

Т.

Карпы вырашчаныя у рыбным павільёне на с.-г. выстаўцы

6... ЗАМЕСТ 1.000

[illegible] ...чы галоў буйной рагатай жывёлы, у раёне закантрактавана ўсяго толькі 6. Ня лепш і з кантрактацыяй сьвіней. З вызначаных 190 штук — не закантрактавана ні адна. Адкормачны пункт спажывецкай каапэрацыі, дзе ёсьць 40 сьвіней і звыш сотні парасят, утрымліваецца ў вельмі антысанітарным становішчы. Страха адкормачнага пункту працякае, сьвіньні стаяць у вадзе.

Што датычыцца загатовак масла, дык становішча яшчэ горш. [illegible] з іх [illegible] адпраўлена ў Барысаў і 50 — для вайсковых частак. Рэштка-ж — невядома дзе падзелася.

Райкалгассаюз з вызначаных яму 44 тоны мяса, загатовіў за тры месяцы толькі 2,6 тоны. З вызначаных 4-х тон масла, райкалгассаюз загатовіў усяго толькі 576½ кгр. Калгасы разбазарваюць на месцы як масла, так і мяса. Шмат мясных і малочных прадуктаў трапляе на прыватны рынак.

Брыгадзір «Зьвязды» КАЖДАН.

50% тавараў—на патрэбы членаў праўленьня і іх знаёмых

Група «лёгкай кавалерыі» зрабіла налёт на Гарадзецкае спажывецкае т-ва (Рагачоўскі раён). У часе налёту выяўлена, што самазабесьпячэньне працаўнікоў т-ва і іх знаёмых зрабілася тут сыстэмай. За адзін месяц ад старшыні т-ва Зайцава і іншых членаў праўленьня ў крамы паступіла каля 500 пісулек з просьбай выдаць дэфіцытныя тавары розным асобам. Прычым, прозьвішчы гэтых асоб у пісульках не зазначаліся. Амаль 50 проц. тавараў, атрыманых для разьмеркаваньня сярод пайшчыкаў—калгасьнікаў, трактарыстых, членаў саматужных арцеляй, членаў прафсаюзаў,—было разбазарана і раздана па пісульках членаў праўленьня.

Фурманам, якія вазілі членаў праўленьня на станцыю, плацілі натурай з фондаў загатовак. Члены праўленьня і супрацоўнікі т-ва атрымлівалі ўсё, пачынаючы ад харчовых прадуктаў і канчаючы мануфактурай. Запіскі падпісываліся старшынёю праўленьня **Зайцавым** і членамі праўленьня **Раскіным і Рубанавым.** Згодна загаду члена праўленьня Рубанава, заг. школы, члену бюро парткалектыву Карпаву была перадана карова. Селянін, які прадаў спажывецкаму т-ву гэту карову прэміі—боты і 10 мэтраў прамтавараў—не атрымаў.

Вынікі налёту разглядаліся на пасяджэньні бюро парткалектыву, але апошняе на гэта не рэагавала, бо ў гэтай справе замешаны фактычна амаль усе члены бюро.

Блюмэнталь.

Студэнткі унівэрсытэту адпрацоўваюць дзень індустрыялізацыі на складах гародніны ў МЦРК.

УЗЬНЯЦЬ МАСЫ на барацьбу з вялікадзяржаўным шавінізмам

Дырэктыва XIII зьезду КП(б)Б „...узмацніць работу па праведзеньні беларусізацыі і весьці бязьлітасную барацьбу з недацэнкай значэньня беларусізацыі, як моцнага сродку ўзмацненьня дыктатуры пралетарыяту"—павінна быць выканана!

Вялікадзяржаўныя шавіністыя дзейнічаюць

Партыя, з усёй бальшавіцкай рашучасьцю, патрабуе непрымірымай барацьбы на два фронты супроць ухілаў у нацыянальным пытаньні. XVI зьезд УсеКП(б) з усёй катэгарычнасьцю сказаў, што «галоўнай небясьпекай на даным этапе зьяўляецца ухіл вялікадзяржаўнага шавінізму». Здавалася-б, што пастановы партыі павінны былі быць усьвядомлены. Між тым, за апошні час мы маем яшчэ больш узмоцненае супраціўленьне беларусізацыі, супраціўленьне правядзеньню работы ў галіне нацыянальнай палітыкі.

Некалькі агіднейшых, абураючых фактаў аб тым, як «праводзяць» нацыянальную палітыку паасобныя работнікі Гомельшчыны.

У ФЗВ пры заводзе імя Ланцуцкага самі выкладчыкі, частка вучняў варожа настроеных, на чале з загадчыкамі **Ключнікавым і Штаненка** зусім **адкрыта супраціўляюцца ўвядзеньню беларускай мовы. Настаўніцкі пэрсанал катэгарычна адмаўляецца выкладаць вучням на беларускай мове.** Бязумоўна, гэта робіць уплыў на вучняў. Так, на заняткі беларускай мовы **не зьяўляліся** цэлыя групы вучняў, частка ўцякала, сьвісталі пад вокнамі, крычалі ў калідорах, зрывалі заняткі.

Загадчыкі-ж Ключнікаў і Штаненка ня толькі ня прымалі належных захадаў, але патуралі разьюшанаму вялікадзяржаўнаму шавінізму, дапамагалі зрыву беларусізацыі, нарэшце, **цкавалі настаўніка Каваленку, які выкладаў беларускую мову.**

У школе, па ініцыятыве гэтага настаўніка, быў арганізаваны гурток настаўнікаў па вывучэньні беларускай мовы. Гэтым гуртком узяўся кіраваць добраахвотна, бяз платы, настаўнік. **Гурток дэманстрацыйна ніхто не наведваў.**

Трохмесячнік беларускай і нацменаўскай пралетарскай культуры, па пачыну самога загадчыка школы, **быў сарваны.** На ўсебеларускі палітбой па пытаньні нацыянальнай палітыкі партыі — вучні прыйшлі **непадрыхтаванымі.**

У гэтай-жа школе ніякай літаратуры на беларускай мове ня выпісвалася.

Між тым, ёсьць у школе партыйная ячэйка. **Ні адзін камуністы не рэагуе на праявы вялікадзяржаўнага шавінізму.** Ні адзін член партыі, ні адзін кандыдат партыі ня чытае «Зьвязды».

У школе былі праявы антысэмітызму. У ФЗВ да апошняга часу дзеці папоў і інш. варожых элемэнтаў (выпад з Мігай і г. д.) выкідвалі публічна лёзунгі: «Далоў беларускую мову».

Ключнікаў, Штаненка і інш. патуралі гэтаму.

Гэтымі днямі зволілі з работы выкладчыка беларускай мовы Каваленка за тое, што ён крытыкаваў мясцовае школьнае кіраўніцтва за супраціўленьне беларусізацыі.

Што рабіла партыйная і прафэсыянальная арганізацыі школы — адказ на гэтае пытаньне павінны даць кантрольныя органы Гомеля.

Брыгада «Зьвязды» САЛДАЦЕНКА.

АД РЭДАКЦЫІ: для высьвятленьня справы ў гомельскай ФЗВ пры заводзе Ланцуцкага высланы спэцыяльны прадстаўнік рэдакцыі «Зьвязды».

Шавіністыя выключаны з партыі

У канторы сувязі г. Гомеля, на працягу некалькіх месяцаў член партыі ЗОНЭ (намесьнік загадчыка канторы) ігнараваў правядзеньне нацыянальнай палітыкі. Ён варожа адносіўся да беларускай мовы.

На працягу некалькіх месяцаў «камуністы» Зонэ актыўна процідзейнічаў увядзеньню беларускай мовы ў рабоце канторы. РАБОТНІКІ ПРЫНОСІЛІ ЗАЯВЫ, ПАПЕРКІ НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ. ЗОНЭ ПРЫМУШАЎ ПЕРАПІСВАЦЬ ІХ НА РАСІЙСКУЮ, ГАВОРАЧЫ, ШТО «НА ЧУЖАЗЕМНАЙ МОВЕ ГУТАРЫЦЬ НЕ ХАЧУ».

Мала таго, разьюшаны вялікадзяржаўны шавіністы з партбілетам патрабаваў «гнаць жыдоў у шыю з установу».

Сход асудзіў учынкі вялікадзяржаўнага шавіністага, ВЫКЛЮЧЫЎ ЗОНЭ З РАДОЎ КП(б)Б.

Зонэ зьнят з пасады намесьніка загадчыка канторай.

С.

Клюбы, нардамы, хаты-чытальні павінны быць праваднікамі нацыянальнай палітыкі партыі і ўраду

Усебеларуская партнарада па нарасьвеце, заваострыла ўвагу партарганізацый, прафсаюзаў, усёй пралетарскай грамадзкасьці на пытаньнях культурна-масавага абслугоўваньня нацменшасьцяй, укараненьня беларусізацыі ў работу нашых клюбаў, нардамоў, на ўзмацненьне іх інтэрнацыянальнай выхаваўчай работы.

Нарада канстатавала, што «палітасьветработа сярод нацменшасьцяй зьяўляецца найбольш слабым месцам як па лініі нарасьветы, так і па лініі прафсаюзнай і інш. арганізацый», што «абслугоўваньне нацыянальных меншасьцяй рабочымі клюбамі, прафсаюзамі на роднай мове нават і там, дзе нацменшасьць складае значную колькасьць членаў саюзу, невыстарчальнае, масавая работа (гурткі, даклады, лекцыі) сыстэматычна зусім не праводзіцца». Нарада канстатавала, што «інтэрнацыянальна-клясавае выхаваньне ва ўсёй сыстэме палітасьветработы сярод нацыянальных меншасьцяй яшчэ слаба пастаўлена».

Нарада ўхваліла рад канкрэтных пастаноў па ўзмацненьні работы сярод нацменшасьцяй, па ўзмацненьні беларусізацыі, інтэрнацыянальнага выхаваньня па лініі культасьветных устаноў.

Пасьля нарады мінула каля трох месяцаў. Як-жа выконваюцца дырэктывы партнарады? Дрэнна. Аб гэтым—скажуць факты:

У трох менскіх клюбах—саўгандальслужачых, дрэваапрацоўшчыкаў, мэдсанпрацы—абсьледваньне паказала адсутнасьць якой бы там ні было работы па інтэрнацыянальным выхаваньні, работы сярод нацменшасьцяй, беларусізацыі.

За апошні час у клюбе дрэваапрацоўшчыкаў прачытаны толькі адзін даклад на беларускай мове, праведзены ўсяго тры вечары на яўрэйскай мове. Уся работа вядзецца на расійскай мове.

Бібліятэка налічвае 1.313 кніг. На расійскай мове—1.994 (83,3 проц.), на беларускай мове—12,3 проц., на яўрэйскай —4,1 проц.

Пры набыцьці кніжак заўважваецца наогул мэханічны падыход. Так, у клюбе дрэваапрацоўшчыкаў да абсьледваньня ЦП саюзу ня было беларускіх кніжак. Пасьля абсьледваньня было куплена беларускай літаратуры на ўсе асыгнаваныя на тры месяцы грошы, у той час, як 55 проц. членаў клюбу—яўрэі.

Абсьледваньне нацкамісіі масавай работы на Віцебшчыне паказала ня лепшы малюнак.

Лепшы з клюбаў—клюб мэталістаў у Віцебску, абслугоўвае прадпрыемствы: «Чырвоны Мэталісты», «Камінтэрн», фабрыку лыжак акулярную фабрыку, Палітэхнікум, электрастанцыю, іголачную фабрыку, калектыў бляшанікаў. Усяго ў клюбе 700 членаў. З іх 40 проц. яўрэяў, 40 проц. беларусоў, 10 проц. расійцаў і інш.

Між іншым... у клюбе ні аднаго гуртка па вывучэньні беларускай мовы. **Уся работа выключна праводзіцца на расійскай мове.** За цэлы год было пастаўлена толькі тры пастаноўкі і два канцэрты на беларускай мове. З 13 гурткоў, толькі адзін часткова працуе на беларускай мове.

Бібліятэка клюбу мае 1.188 чытачоў, з якіх 50 проц. беларусоў. Колькасьць кніг—5.800, з якіх беларускіх 7,8 проц., яўрэйскіх—6,19 проц. Рэшта—расійская літаратура.

Вось другі клюб «Прафінтэрн». З надворнага боку—беларусізаваны. Ёсьць плякаты, лёзунгі на беларускай і яўрэйскай мовах. Але ніякай работы па беларусізацыі сярод нацменшасьцяй не праводзіцца. Уся работа вядзецца на расійскай мове.

Ці-ж гэта не праяўленьне самага махровага вялікадзяржаўнага шавінізму, калі ў клюбнай бібліятэцы з 917 чытачоў ёсьць 347 беларусоў, 399 яўрэяў, 138 палякаў, 9 літоўцаў, **а кніг на іх роднай мове няма?**

Між тым попыт на беларускую пралетарскую кнігу, на кнігу яўрэйскую, польскую—вялікі.

Многія нашы рабочыя клюбы зусім слаба праводзяць інтэрнацыянальнае выхаваньне рабочых мас, зусім слаба змагаюцца з вялікадзяржаўным шавінізмам, беларускім нацыянал-дэмакратызмам і інш. шавінізмамі.

Няма ніякай работы па растлумачэньні нацыянальнай палітыкі нашай партыі, няма папулярызацыі пастаноў XVI партзьезду па гэтым пытаньні.

А якое становішча ў вясковых хатах-чытальнях і нардамох Віцебшчыны?

Так, з 250 кніг хат-чытален Руднянскага сельсавету ёсьць усяго 150 беларускіх с.-г. брашур і ні аднэй кніжкі мастацкай літаратуры.

У сельсавеце значны процант польскага насельніцтва, а польскай літаратуры зусім няма.

Работа праводзіцца выключна на расійскай мове.

У хатах-чытальнях Старасельскага раёну ёсьць усяго 7 проц. беларускай літаратуры. У хаце-чытальні Кабышчынскага сельсавету ў бібліятэцы 1.372 кнігі, з іх усяго 200 беларускіх і ні аднэй кніжкі на яўрэйскай і польскай мовах. Між іншым у гэтым сельсавеце ёсьць значны процант насельніцтва польскай і яўрэйскай нацыянальнасьці.

* * *

Нашы клюбы, нардамы, хаты-чытальні павінны быць праваднікамі нацыянальнай палітыкі партыі, павінны мабілізаваць масы на выкананьне дырэктыў XVI партзьезду па барацьбе з ухіламі ў нацыянальным пытаньні, па барацьбе з шавінізмамі і нацыяналізмамі.

Між іншым, гэта ня ўсюды зноўдзена. Клюбы нардамы, хаты-чытальні—у баку ад барацьбы за нацыянальную палітыку партыі, барацьбы за бальшавіцкі інтэрнацыяналізм. Аб гэтым трэба біць трывогу. Дырэктывы ўсебеларускай партнарады па нарасьвеце павінны быць выкананы.

Абсьледзэцель.

МАРУДЗЯЦЬ З АД'ЕЗДАМ У РАЕН

Умацаваць раён---першарадная задача партарганізацый

Да суровай партыйнай адказнасьці тых, хто дэзэртырue з баявога фронту, хто сабатуе выкананьне важнейшых партдырэктыў

Досыць напамінаць!

Менская, Віцебская і Аршанская акругі ліквідаваны 15 жніўня. Паводле дырэктыў ЦК УсеКП(б) і ЦК КП(б)Б 90 проц. акруговых адказных работнікаў павінны былі неадкладна выехаць у раён. Гэтая пастанова цалкам адпавядае інтарэсам сацыялістычнага будаўніцтва, на вёсцы. Толькі выкананьне гэтае пастановы можа забясьпечыць умацаваньне вясковай партыйнай арганізацыі. Аднак на сёньня мы павінны канстатаваць, што далёка ня ўсе партарганізацыі і паасобныя камуністыя зразумелі сутнасьць і важнасьць гэтае дырэктывы.

«Зьвязда» ужо сыгналізавала аб тым, што дырэктыва ЦК УсеКП(б) аб узмацненьні раёнаў акруговымі работнікамі выконваецца вельмі марудна.

Цэнтральны Камітэт КП(б)Б літаральна закідваецца тэлеграмамі ад райкомаў партыі, аб тым, што вызначаныя акруговыя работнікі, да гэтага часу ў раён не зьявіліся. Райкомы зусім правільна катэгарычна патрабуюць хутчэйшага выезду акруговых работнікаў у раёны. Гэта зусім правільнае патрабаваньне выклікаецца тым, што зараз райкомы і райвыканкомы павінны канцэнтраваць усю сваю ўвагу на выкананьні плянаў хлебазагатовак, асеньняй сяўбы, узмацненьні калгаснага руху і па іншых ня менш важных пытаньнях. Адсутнасьць у такую гарачую пару патрэбнага ліку работнікаў, бясспрэчна, адбіваецца на якасьці работы.

У Расьнянскі раён, напрыклад, з ліку 10 вызначаных таварышоў не зьявіўся ні адзін. Райкомам некалькі раз пасылаліся тэлеграмы ў Воршу і на імя асобных працаўнікоў, але факт адсутнасьці працаўнікоў застаецца фактам.

Чэрвеньскі РК КП(б)Б прысылае ЦК наступную тэлеграму: «абраны па рэкамэндацыі АК старшыня райспажыўкаапэрацыі Хорыс не выехаў да гэтага часу з Менску, што ставіць пад пагрозу зрыву выкананьне пляну хлебазагатовак. **Ніхто з акруговых працаўнікоў да гэтага часу ў Чэрвень ня прыехаў».**

Такія-ж паведамленьні атрыманы з **Сураскага, Крупскага, Бягомльскага, Капыльскага, Мсьціслаўскага** і інш. раёнаў. Сакратар Мсьціслаўскага райкому тав Гракаў, паведамляючы ЦК аб няпрыезьдзе акруговых працаўнікоў у раён, піша: «кожны дзень такога становішча (адсутнасьць працаўнікоў) пагражае зрывам найважнейшых гаспадарчых і палітычных мерапрыемстваў, якія праводзяцца ў раёне».

Мы лічым, што такое становішча з узмацненьнем раёнаў акруговымі працаўнікамі далей цярпіма быць ня можа. Досыць напамінаньняў. Тыя з акруговых работнікаў, якія да гэтага часу ня выехалі ў раён, павінны разглядацца як дэзэртыры, як людзі, якія адмаўляюцца ад выкананьня загаду партыі. Зацягваць выезд на два-тры тыдні—гэта фактычна азначае дэзэртаваць з фронту сацыялістычнага будаўніцтва.

Мы ня можам не адзначыць, што паасобныя парткамітэты і КК рашуча не змагаюцца супроць тых, якія сабатуюць выкананьне дырэктывы ЦК УсеКП(б) аб узмацненьні раёнаў. Былы інспэктар акрпалітасьветы ў Воршы т. **Кудзелька** быў накіраваны для работы ў Багушэўскі РК КП(б)Б. Кудзелька, пабыўшы толькі адзін дзень у раёне, нікога не паведаміўшы невядома куды зьнік. У раён зьявіўся праз 15 дзён. На факт сабатажу Кудзелькі ніхто не рэагаваў. У Талачыне 12 дзён чакаюць прыезду сакратара райкому КСМ—**Зайцава** і заг. акраддзелу КП(б)Б—**Стаховіча.**

Ня можа быць сумненьня, што гэта ганебнае ўхіленьне ад работы ў сельскіх раёнах іначай, як дэзэртырствам з рашаючага вучастку фронту назваць нельга. Зусім ясна, што ад кожнага члена партыі патрабуецца ня голая дэклямацыя аб прызнаньні пастаноў ЦК для сябе абавязковымі, а рашучае, своечасовае і выразнае іх выкананьне. Пастанова партыі аб умацаваньні раёнаў абавязкова для ўсіх членаў партыі, якія-б пасты яны не займалі. Той, хто гэтае пастановы ня выконвае, і тысячамі розных агаворак ухіляецца ад яго выкананьня, павінен быць жорстка пакараны.

Уп.

Ад парткалегіі ЦКК КП(б)Б

У газэтах «Зьвязда» і «Рабочий» ад 2-га верасьня было паведамлена аб ухіленьні раду т. т., вылучаных парторганамі для работы на вёсцы, ад выезду ў раёны. Парткалегія ЦКК КП(б)Бел. прапануе т. т. Палешчуку Г. П., Грэнаву З. Я., Васілеўскаму, Марчышэю Б. Я., Захарэвічу, Кундзіну Р. С., Забоўскаму І. Л., Камінскаму М. Г., Федаровічу М. Б., Забнёву І. А., Дубіну Я. П., Вярбіцкаму М. М., Лашкову Г. А., Грынфэльду А., Камянецкай Л., Лашакурскаму П. К., Янсону Я. А., Вількоту К. Р., Хадасевічу, Ткачову П. Ф., Новікаву, Вязьнячуку, Бэрнштэйну Б. Р., Валькоўскаму, Грузакову, Л. Е., Яцыновічу, Міткіну І. М., Бельскаму З. К., Галіцкаму, Балотніцкаму, Дабавалеўскаму П. В., Захарэцу, Кудзеліку, Сарокіну, Серафімоўскаму, Гаркавенка П. П., Будкевічу С. А., Вайцэхоўскаму, Сьпежаню, Хведчанка, Гронасу, Ляшчыкаву, Родбічу, Татарчуку, Фількo, Шумкевічу, Селяху, Замасьцянаву, Чарнэбыленка, Паўловічу—НЕАДКЛАДНА ЗЬЯВІЦЦА Ў ПАРТКАЛЕГІЮ ЦКК КП(б)Б (пакой № 19), да партсьледчага для дачы тлумачэньня аб сваім нявыезьдзе ў раёны.

Тыя т. т., якія на 2-IX—г. г. ужо працавалі ў раёнах, павінны прыслаць у ПК ЦКК толькі пісьмовае тлумачэньне.

Сакратар ПК ЦКК КП(б)Б РЫСКІН.

Кіраўнічыя работнікі--у раёны

(ПА МАТАР'ЯЛАХ АДДЗЕЛУ КАДРАЎ ЦК КП(б)Б)

Пры папярэднім разьмеркаваньні акруговых работнікаў, асабліва па групе кіраўнікоў акруговых устаноў, была груба парушана дырэктыва ЦК УсеКП(б) аб пасылцы 90 проц. акруговых адказных работнікаў у раёны. Брыгады накіраваныя ЦК КП(б)Б і «Зьвяздой» у акругі, выкрылі гэтыя моманты парушэньня партыйных дырэктыў і ЦК КП(б)Б катэгарычна прапанаваў усім акругкомам КП(б)Б і ліквідацыйным камісіям Менскай, Віцебскай і Аршанскай акруг неадкладна выправіць дапушчаныя скажэньні партыйных дырэктыў.

ЦК КП(б)Б гэтымі днямі канчаткова зацьвердзіў разьмеркаваньне акруговых кіраўнічых работнікаў з ліку «20». Акруговыя кіраўнічыя работнікі з ліку «20» разьмяркоўваюцца наступным парадкам:

ПА МЕНСКАЙ АКРУЗЕ: на работу ў раёны пасылаюцца 13 чал., застаецца на месцы — 1 і забіраецца ў цэнтральныя ўстановы — 2 чал.

ПА ГОМЕЛЬСКАЙ АКРУЗЕ: у раёны пасылаюцца 18 чал., у горадзе застаецца — 2 чал., ПА БАБРУЙСКАЙ АКРУЗЕ: у раёны — 14 чал., застаецца ў Бабруйскім раённым цэнтры — 3, забіраецца ў цэнтральныя ўстановы — 2 чал і адзін адпушчаны на вучобу. ПА АРШАНСКАЙ АКРУЗЕ: на раённую работу — 18 чал. Па Мазырскай акрузе на раённую работу — 20 чал., ПА ПОЛАЦКАЙ АКРУЗЕ: на раённую работу накіроўваюцца — 13 чал., у горадзе пакідаецца 6 чал. і адзін узяты на работу ў цэнтр. ПА МАГІЛЕЎСКАЙ АКРУЗЕ: на раённую работу пасылаюцца — 18 чал., двое забраны на работу ў цэнтральныя ўстановы.

ПА ВІЦЕБСКАЙ АКРУЗЕ: у раёны пасылаюцца — 17 чал. і для работы ў горадзе пакінуты 3 таварышы.

Згодна такому разьмеркаваньню, КАЛЯ 88 проц. АДКАЗНЫХ РАБОТНІКАЎ З ЛІКУ «20» КІРАЎНІКОЎ АКРУГОВЫХ УСТАНОЎ ПАСЫЛАЮЦЦА НА РАЁННУЮ РАБОТУ. Трэба, каб партыйныя арганізацыі на мясцох прысьпешылі пасылку акруговых работнікаў у раёны. Гэта разьмеркаваньне павінна быць выканана поўнасьцю.

Ів.

Да адказнасьці тых, што ухіляюцца або адцягваюць выезд у раён

Пастанова прэзыдыуму і парткалегіі ЦКК КП(б)Бел. ад 2-IX--1930 г.

Азнаёміўшыся са сьпісам партыйцаў (былое Менскае акругі), якія да гэтага часу, ня гледзячы на неаднаразовыя папярэджаньні, не зьявіліся на працу ў раёны (газ. «Зьвязда» за 2-IX-30 г.) і ўлічваючы, што гэткае становішча мае месца і ў іншых раёнах,—Прэзыдыум і Парткалегія ЦКК КП(б)Б пастанаўляюць:

1. Даручыць Парткалегіі на працягу 2-х дзён разглядзець пытаньне аб ўсіх партыйцах, пералічаных у гэтым сьпісе, і прыцягнуць вінаватых да суровай партыйнай адказнасьці.

2. Для тэрміновага разгляду спраў партыйцаў, якія ня выконваюць пастановы аб неадкладным выезьдзе ў раёны, стварыць Парттройкі ЦКК КП(б)Б у наступным складзе:

Па Менску: т. т. **Рыскіна, Жолудава, Муляўка.**

« Віцебску: т. т. **Мундаў, Жана, Чэрнабродава.**

« Гомелі: т. т. **Зелянкоўскага, Пасюкевіча, Мальцавай.**

« Бабруйску: т. т. **Трызна, Кузьміна, Малькевіча.**

« Магілёве: т. т. **Жуковіча, Зільбэрмана, Кульбаха,** даручыўшы ім скончыць работу на працягу 3-х дзён.

3. Тэлеграфна запрасіць усе раёны аб прозьвішчах усіх партыйцаў, якія мабілізаваны на працу ў раёны і дагэтуль не зьявіліся.

4. Яшчэ раз папярэдзіць усіх членаў партыі, што нявыезд, або адцяжка выезду ў раён, будзе разглядацца, як самае цяжкае парушэньне партыйнай дысцыпліны.

5. Адзначыць бязьдзейнасьць большасьці АКК, якія да гэтага часу не рэагавалі на гэтыя факты па сваіх акругах. Яшчэ раз запрапанаваць усім АКК тэрмінова заняцца праверкай выкананьня дырэктыў партыі аб узмацненьні раёнаў, у сувязі з ліквідацыяй акруг, і прыцягненьні вінаватых у парушэньні гэтых дырэктыў да партыйнай адказнасьці.

6. Запрапанаваць КК ЦК ЛКСМБ тэрмінова заняцца гэтай справай па камсамольскай лініі.

Нам. старшыні ЦКК КП(б)Б РЫСКІН.

Дэзэртыраў—вон з партыі

Бюро Чэрвеньскага райкому выключыла з партыі Евіча за адмаўленьне ад выезду на працу ў раён.

Лінейная калібровочная мішэнь LRT-BE4-V2

ЖНІВЕНЬСКІ ПРАРЫЎ НЕ ЛІКВІДАВАНЫ

6 раёнаў БССР не загатовілі ні аднаго кілё хлеба

ЦЬВЁРДЫЯ ЗАДАНЬНІ НЕ ДАВЕДЗЕНЫ ДА КУЛАЦКІХ ГАСПАДАРАК

Хлебазагатоўкі — палітычны экзамэн для кожнай арганізацыі, кожнага працаўніка.

Па-баявому мабілізаваць усю грамадзкасьць вёскі!

Дэмабілізацыйным настроям, цацканьню з кулаком, патураньню спажывецкім тэндэнцыям—бязьлітасны ўдар.

ПАКОНЧЫЦЬ З ДЭМАБІЛІЗАЦЫЙНЫМІ НАСТРОЯМІ

— Хлебазагатоўчая кампанія па БССР яшчэ не разгарнулася, — заявіў у гутарцы з нашым супрацоўнікам упаўнаважаны Саюзхлеба т. Засьценкер. Большасьць раёнаў не прадставіла ніякіх вестак аб ходзе загатовак. **Рад раёнаў (Вульскі, Нараўлянскі, Жыткавіцкі, Лагойскі, Смалявіцкі і Плешчаніцкі) з пачатку кампаніі па 25-га жніўня, не загатовілі ні аднаго кілёграма хлеба.** Гэтыя раёны абмежаваліся тэлеграмамі аб тым, што загатовак у іх раёне ня было.

Гэтыя факты сьведчаць аб проста **злачынных адносінах мясцовых арганізацый да хлебазагатовак.** Пляны ў большасьці раёнаў усё яшчэ не даведзены да паасобнага калгасу, да паасобнага сяла, да паасобнай кулацка-заможнай гаспадаркі.

Асаблівай небясьпекай зьяўляецца невызначэньне цьвёрдых заданьняў кулацкім гаспадаркам і зацягваньне спагнаньня кулацкага хлеба.

З раду раёнаў паступаюць весткі, што кулацка-заможная частка вёскі ўзмоцнена перамалвае хлеб. У перамол ідзе азімая пшаніца, якая патрэбна пры насеўнай кампаніі. Жыта і пшаніца перамольваецца на высокатунковую муку, што значна зьмяншае колькасьць выхаду мукі. Перамалваючы жыта, кулак зьмяншае колькасьць [illegible] хлеба павінны прыцягнуць бядняцка-серадняцкія масы вёскі да строгага кантролю над перамолам жыта на млынох. **Трэба з усёй рашучасьцю зараз-жа забараніць перамол азімай пшаніцы і дапусьціць перамол жыта толькі па ўстаноўленых стандартах** (для жыта 96 проц. і для пшаніцы аднагатунковы памол, з адходам мукі 85 проц.).

Тыя ўрывачныя весткі, якія паступаюць з раёнаў, цалкам пацьвярджаюць небясьпеку, аб якой ужо пісала «Зьвязда». **Хлеб паступае высокай вільготнасьці — да 22 проц.** Такі хлеб ня толькі нельга хаваць, але нельга пускаць у пераапрацоўку, бо ён псуе варштаты і значна зьніжае прадукцыйнасьць працы па млынох.

Збожжасушнямі БССР забясьпечана невыстарчальна. Неабходна зараз-жа разгарнуць шырокую растлумачальную работу аб сушцы хлеба ў сьвірнах як у калгасах, так і ў індывідуальных гаспадарках. Да гэтай работы ні партыйныя, ні савецкія арганізацыі на мясцох, а таксама і загатоўцы яшчэ не прыступілі. Загатоўчыя арганізацыі не растлумачылі насельніцтву, што пры здачы сухога хлеба, селянін-адзінаасобнік і калгасьнік толькі выйграюць. Чым хлеб сушэйшы, тым вышэй цана.

Загатоўчыя арганізацыі ўсё яшчэ лічаць, што БССР у загатоўкі хлеба [illegible]

Арк.

Раёны, якія не даюць вестак аб загатоўках

Ніжэй друкуем поўнасьцю сьпіс раёнаў, якія не далі вестак аб ходзе хлебазагатовак за час з 1-га ліпеня па 25-га жніўня і тым самым зрываюць выкананьне пляну.

По лініі **спажывецкай каапэрацыі** не прадставілі вестак наступныя раёны: Асьвейскі, Дрысенскі, Валынецкі, Ветрынскі, Расонскі, Вушацкі, Чашніцкі, Віцебскі, Суражскі, Сіроцінскі, Бешанковіцкі, Сенненскі, Высачанскі, Лёзьнянскі, Гарадоцкі, Аршанскі, Багушэўскі, Копыскі, Дубровенскі, Лядненскі, Горацкі, Чарэйскі, Крупскі, Талачынскі, Барысаўскі, Халопеніцкі, Круглянскі, Касьцюковіцкі, Магілеўскі, Лупалаўскі, Сьвіслацкі, Асіпавіцкі, Глускі, Клічаўскі, Старобінскі, Чачэрскі, Веткаўскі, Рэчыцкі, Лоеўскі, Калінкавіцкі, Юравіцкі, Пятрыкоўскі, Лельчыцкі, Тураўскі, Капаткевіцкі, Пухавіцкі, Чэрвеньскі, Койданаўскі, Самахвалавіцкі, Астрашыцка-Гарадзецкі і Заслаўскі.

По лініі **Паляводсаюзу:** Аршанскі, Асіпавіцкі, Астрашыцка-гарадзецкі, Асьвейскі, Багушэўскі, Баркавіцкі, Барысаўскі, Быхаўскі, Вягомльскі, Вялыніцкі, Бярэзінскі, Ветрынскі, Веткаўскі, Вузьдзенскі, Высачанскі, Гомельскі, Рагачоўскі, Расонскі, Расьнянскі, Рэчыцкі, Старобінскі, Сенненскі, Тураўскі, Халопеніцкі, Чашніцкі, Сьвіслацкі, Капаткевіцкі, Дубровенскі, Коханаўскі і Капыльскі.

Усе гэтыя раёны павінны памятаць, што непрадстаўленьнем вестак яны не даюць магчымасьці цэнтральным арганізацыям кіраваць хлебазагатоўкамі

БЯЗ ТАРЫ І СКЛАДАЎ

У гэтым годзе ў Віцебск будзе накіравана завознага хлеба ў два з паловаю разы больш, чым у мінулым годзе. Але да прыняцьця хлеба мясцовыя арганізацыі не гатовы. Саюзхлеб да 10-га верасьня будзе мець толькі 33 проц. патрэбнага ліку памяшканьняў для складаў, у той час, калі хлеб густой масай будзе паступаць у горад.

Наогул, у будаўніцтве хлебных складаў наглядаецца надзвычайная павольнасьць, не адчуваецца ніякай ударнасьці, ня бачна адказнасьці за даручаныя абавязкі.

У Чэпіне нядаўна адбудаваны новы склад, напалову накрыты жалезным дахам, разбурыўся ад ветру. Гэты склад будаваўся на «авось», сьцены ня былі абшаляваны дошкамі і паваліліся пад цяжкасьцю даху.

Няма ніякай дагаворанасьці паміж Саюзхлебам, гарсаветам, Лесбелам, Белбудаб'яднаньнем і г. д. У выніку не хапае піламатар'ялаў, дагаворы ня выконваюцца, няма цьвікоў, за 32 кгр. аліфы прышлося ехаць у Сураж.

Кіраўнікі ўстаноў, атрымаўшы пастановы гарсавету аб перадачы складаў Саюзхлебу, кладуць іх пад сукно, а кіраўнік Саюзхлеба піша заспакойваючыя лісты ў Менск, што ўсё у парадку, усё будзе зроблена, ня гледзячы на тое, што ўжо сарвана будаўніцтва складаў у Чэпні на 12.000 тон. Есьць небясьпека, што хлеб будзе ляжаць пад адкрытым небам і гніць.

Тая-ж безадказнасьць адчуваецца і ў адносінах да тары. На працягу году Саюзхлеб раздаваў куды траплялася мяшкі, а зараз іх сабраць ня можа. Тыя ўстановы, якія ў свой час пазычылі мяшкі ў Саюзхлебе, ня лічаць патрэбным зьвярнуць іх. Калі Саюзхлеб зьвярнуўся ў праўленьне працкалектыву з просьбай вымыць 10.000 мяшкоў з пад солі, кіраўнік працкалектыву т. Чарнухін заламаў цану 18 кап. за мыцьцё аднаго мяшка, а калі Саюзхлеб запратэставаў, ён пакрыўдзіўся і заявіў, што наогул мыечная машына зламана і працаваць ня можа.

Сарваны месячнік тары. Ніякіх пляноў ня было, растлумачальная работа не вялася, грамадзкасьць ня была ўцягнута ў работу; месячнік у друку амаль не асьвятляўся.

Нічога ня зроблена, каб наладзіць работу млыноў. Віцебскія млыны могуць перамолваць штодня толькі 33,3 тонных пры патрэбнасьці ў 66,6 тон.

І. С.

450 цэнтнэраў жыта дзяржаве

1 верасьня калгасы і адзінаасобнікі Дрысенскага раёну здалі чырвоным абозам з 200 фурманак 450 цэнтнэраў хлеба.

Трывога на „Чырвонай Зорцы“

НЕЧАКАНЫ ПРАРЫЎ ПРАГРАМЫ НА 20%

Заспакоены ліпеньскімі посьпехамі „Трыкутнік“ паслабіў кіраўніцтва

Аб „сустрэчным прамфінпляне“ фабком ня чуў

Пасьля трывожнага гудка

Папяровая фабрыка «Чырвоная Зорка» (Чашніцкі раён, Віцебскае акругі) з посьпехам выканала прамфінплян за 1928-29 г. Але-ж у бягучым гаспадарчым годзе першыя месяцы сыгналізавалі аб буйным прарыве. Фабрыка ганебна ня выконвала пляну. Трэба было мабілізаваць масы, узьняць рабочых на барацьбу за выкананьне прамфінпляну. Ініцыятыву праявіў камсамольскі калектыў.

Трывогу загулі гудкі. Праз некалькі хвілін усе рабочыя былі на фабрыцы. Адкрыўся мітынг. Выступаў сакратар калектыву камсамолу, выступаў сакратар райкому партыі, дырэктар, рабочыя, спэцыялістыя. Рабочыя на мітынгу абяцалі выканаць і перавыканаць плян, перавыканаць, ня гледзячы на зношанасьць абсталяваньня, ня гледзячы на недахопы парасілавай устаноўкі.

Рад рабочых падаў заявы аб прыняцьці ў партыю і камсамол. Усе абвясьцілі сябе ўдарнікамі.

Пасьля мітынгу рабочыя з энтузіязмам пайшлі да варштату з цьвёрдай рашучасьцю працаваць па-ўдарнаму, ліквідаваць прарыў.

У ліпені фабрыка ішла пад сьцягам **сапраўднага ўдарніцтва.**

Плян за ліпень быў **перавыканан,** прарыў цэлага году быў **часткова ліквідаваны.**

Зноў прарыў

Але першыя дзьве дэкады жніўня паказваюць выкананьне пляну толькі на **80%.** Замест поўнай ліквідацыі прарыву, ёсьць яго паглыбленьне.

У чым-жа тут справа?

У тым, што арганізацыі фабрыкі, дабіўшыся ўздыму рабочага энтузіязму, дабіўшыся перавыкананьня пляну ў ліпені, падпалі пад настроі дабрадушша, думалі, што прамфінплян будзе выконвацца самацёкам, ня лічылі патрэбным праводзіць далейшую работу ў гэтым напрамку.

На вытворчасьці зусім заняпала працоўная дысцыпліна. Частыя выпадкі, калі рабочыя забіраюцца ў куток і сьпяць. Спаў на рабоце рабочы **Уценкаў,** які дзяжурыў каля разьмеркавальнага шчыта. Спалі на рабоце рабочыя **Шыпко, Сьцяпун і Грэцкі.** Сьпяць у кагарцы, сьпяць на ралах і бягунах. Аб гэтым гаворыцца на сходах партыйных ячэек, аб гэтым пішуць у газэце, але-ж гэта ганебнае зьявішча існуе і дагэтуль.

Матарысты **Дабрынскі, Валасевіч** зусім дрэнна сочаць за маторамі, з-за чаго гараць падшыпнікі і машыны прыпыняюцца. Апрача гэтага, Дабрынскі яшчэ расцягвае інструмэнт, а змазчык **Лайко** крадзе з вытворчасьці змазачныя матар'ялы.

Рабочыя спазьняюцца на работу, вучоту спазьненьняў няма.

Галоўная бяда—прастоі

Бязупынна, дзень і ноч, цягнецца папяровая істужка на машынах. 40-90 мэтраў паперы дае машына ў хвіліну.

Кожная хвіліна прастою моцна б'е па прамфінпляне, а на фабрыцы да прастою адносяцца вельмі спакойна. Прастой — дык прастой. Ударніцтва ў час рамонту машын не адчуваецца.

Галоўная прычына недавыкананьня прамфінпляну — гэта вялікія прастоі машын. Нават у ліпені прастоі значна перавышалі норму, а ў жніўні прастоі сыгналізуюць аб вялікай небясьпецы врыву прамфінпляну.

21-га жніўня, а 6-й гадзіне раніцы, спынілі для зьмены асартымэнту папяровую машыну № 3, якая дае 96 мэтраў паперы ў хвіліну.

Рыштаваньне пачалі рабіць толькі а 9-й гадзіне. Дырэктар заводу **Бардоўскі** і яго намесьнік **Бурак,** загадчык вытворчасьці **Трацэўскі** і галоўны мэханік **Сьмірноў** прыйшлі на фабрыку толькі а 8-мі гадзіне. Рамонт машыны ішоў недапушчальна марудным тэмпам. Валы, адлітыя па заказу заводу, аказаліся доўгімі і прышлося зразаць падшыпнікі. Спачатку меркавалі пусьціць машыну а 3 гадзіне дня, потым адклалі на 5 гадзін, але і а 5 гадзіне машыну яшчэ ня пусьцілі. Машына пачала працаваць толькі ноччу.

Сукно на машынах можна зьмяніць за 15 хвілін, а яго зьмяняюць за 45 хвілін.

Калі спыняецца машына для зьмены сеткі і пасылаюць за сетачнікамі, дык некаторыя з іх адмаўляюцца ад звышнормавай работы. — Я хворы, — адказвае сетачнік. За сетачнікам прыходзілася бегаць у вёску ці ў Чашнікі, за некалькі кілёмэтраў, бо рабочыя пасёлку адмаўляюцца ісьці. Так, напрыклад, было з **Марчанка.**

Камсамольцы, якія скончылі ФЗВ, працуюць даволі добра, але-ж зусім не клапоцяцца аб машынах, працуюць — абы толькі да зьмены даехаць.

На фабрыцы ролы не спраўляюцца з нагрузкай, але-ж вялікі рол стаяў у рамонце каля месяцу, а калі націснулі — дык яго адрамантавалі за адзін дзень.

Галоўны мэханік **Сьмірноў** зусім ня адчувае адказнасьці за працу на фабрыцы. Калі спыніўся лёкамабіль, мэханік пры рамонце павінен быў прысутнічаць абавязкова. Калі яму пазванілі па тэлефону аб спыненьні лёкамабіля, мэханік адказаў: «у мяне выхадны дзень, абрэжце правады».

Неабходна пачаць сапраўдную барацьбу з прастоямі. Да таго часу, пакуль прастоі ня будуць ліквідавацца па-ўдарнаму, пакуль за кожным прастоем ня будуць сачыць гаспадарнікі, партыйцы, рабкоры, кожны рабочы, — да таго часу нельга гаварыць аб сапраўднай ударнасьці, нельга гаварыць аб пасьпяховым выкананьні пляну.

На барацьбу за якасьць

У апошні час якасьць прадукцыі фабрыкі пагоршылася. Загадчык паккамерай **Дзямідаў** гаворыць, што каля 25 проц. прадукцыі ідзе на другі і далейшы разбор.

Даюць брак папяровыя машыны. На папяровай машыне № 1 выраблялі абёртачную паперу і ня вычысьцілі сетку. Пасьля гэтага пачалі на гэтай-жа машыне выраблять настольную паперу, якая ўся была ў палосах і пайшла ў брак. Есьць некаторыя рабочыя, якія не ачышчаючы сетку машын, сьвядома дапускаюць брак. Бывае брак з-за неачысткі шабэраў. Шмат браку даюць каландры, якія, з-за недагляду, рэжуць паперу. Даюць брак таксама і рэзныя машыны. Макулатуру на фабрыку часта прывозяць у вугальных скрынях, з-за чаго маленькія кавалачкі вугалю трапляюць у паперу і папера ідзе ў брак.

Захаваньне сырцу на фабрыцы пастаўлена дрэнна. Вялікая колькасьць каштоўнай замежнай цэлюлёзы пагніла, бо ляжыць пад дажджом, у той час, калі пры правільным разьмеркаваньні сырцу ўсе запасы можна разьмясьціць на складах. Таксама пад дажджом ляжаць дрэвамаса і каалін. Дарога ад станцыі да фабрыкі ўся засыпана паперай.

Дэфіцытная цэлюлёза і дрэвамаса скарыстоўваюцца вельмі неэканомна, з-за чаго павышаецца сабекошт прадукцыі і вырастае небясьпека недахопу сырцу. Рабочы **Фрыдлянд** увесь час кідае ў масу больш цэлюлёзы, чым трэба, ды амаль усе рабочыя рольнага цэху, нават члены партыі, кідаюць у ралы цэлюлёзу і дрэвамасу ў большай колькасьці, чым гэта трэба, ня гледзячы на катэгарычную забарону гэтага загадчыкам вытворчасьці.

Перабудаваць працу

Да складаньня «сустрэчнага прамфінпляну» на фабрыцы яшчэ ня прыступілі. «Белпапера» да апошняга часу зьмяняла увесь час заданьні і толькі ў апошнія дні заводакіраўніцтва распрацавала свой праект пляну.

Ніякай падрыхтоўкі да выпрацоўкі «сустрэчнага прамфінпляну» зьнізу фабком і цэхавыя камітэты, а таксама і іншыя арганізацыі, не зрабілі, у той час, калі можна мабілізаваць вялікія нескарыстаныя ўнутраныя рэсурсы фабрыкі.

Аб «скразных брыгадах» на фабрыцы нічога ня чутно. Вытворчыя нарады ў цэхах яшчэ не ўмацаваліся.

На агульна-заводзкую нараду па пытаньні рацыяналізатарскіх мерапрыемстваў на фабрыцы, дзе ставіўся даклад інжынэра «Аргбума», сабралася толькі каля 20 чал., амаль ня было партыйцаў і камсамольцаў. Сакратар калектыву камсамолу **Барэйка** прыйшоў на нараду перад кіно.

Райком партыі мала кіруе працай фабрыкі, не разьбіў тых настрояў дабрадушша, якія прывялі да таго, што арганізацыі фабрыкі празявалі небясьпеку прарыву ў жніўні і, замест узмацненьня кіраўніцтва ўдарніцтвам, наадварот, паслабілі сваю работу.

— Прарыў павінен быць ліквідаваны, — кажуць рабочыя фабрыкі. Неабходна толькі цьвёрдае бальшавіцкае кіраўніцтва парткалектыву і фабкому, патрэбна ўзмацненьне работы цэх'ячэек і цэхкамітэтаў, неабходна, каб адміністрацыя сапраўды праводзіла адзінаначальле, а не хавалася за сьпіну партыйных ячэек.

Рабочыя Чашніцкай фабрыкі давялі, што яны здольны выканаць і перавыканаць прамфінплян. Справа толькі за адпаведным кіраўніцтвам.

Н. С.

31 жніўня рабочыя «Плямя Рэвалюцыі» наладзілі суботнік па разгрузцы дроў. На здымку: удзельнікі суботніку падводзяць вынікі працы

Хлеб плыве да прыватніка,

бо загатоўцы не падрыхтавалі ссыпных пунктаў

ВОРША. (Наш кар.). Калгасьнікі і адзінаасобнікі чырвонымі абозамі падвозяць хлеб у каапэрацыю. Есьць ужо хлеб і на рынку. Аднак, загатоўцы выканалі жнівеньскае заданьне толькі на 10 проц. Тлумачыцца гэта тым, што хлебазагатоўцы, асабліва Райспажсаюз, не маюць складаў для ссыпкі хлеба і не вядуць загатовак.

29 жніўня некалькі сялян з в. Гараны прывезьлі ў каапэрацыю ільнянае насеньне. Перш за ўсё, яны набывалі ў т-ве «Чырвоны Араты»; загатоўчы пункт быў закрыты і насеньня ў іх ня прынялі. Сяляне кінуліся ў Райпаляводсаюз, але і там насеньня ня прынялі з-за адсутнасьці памяшканьняў для ссыпкі. Намесьнік старшыні — Галубовіч запрапанавала сялянам везьці насеньне назад дамоў і абяцала прыняць яго, як толькі... Гарсавет дасьць памяшканьне. Добра вылаяўшы каапэратараў, сяляне павезьлі насеньне да прыватніка.

Прывёз каля 2-х тон збожжа і чырвоны абоз з калгасу «Шлях Леніна». Збожжа ня было прынята; каб ня везьці хлеб дамоў, калгасьнікі часова пакінулі хлеб на кватэры загадчыка хлебазагатоўчым пунктам Райпаляводсаюзу. Там хлеб ляжыць яшчэ і цяпер, а памяшканьняў Паляводсаюзу не даюць.

З-за адсутнасьці ссыпных пунктаў, каапэрацыя ня можа разгарнуць скупку хлеба на рынку, ня гледзячы на вялікі падвоз хлеба.

Такім чынам з-за галавацяпства мясцовых загатоўчых арганізацый, з-за таго, што яны праспалі ўсё лета і не падрыхтавалі складаў, хлеб плыве на прыватны рынак.

А. СІЛЬВІН.

У ПАЛОНЕ „АДПУСКНЫХ“ НАСТРОЯЎ

„Хлеб сам пасыплецца ў склады“

ВОРША. (Наш кар.). Каапэратары з раённага спажывецкага таварыства «Чырвоны Араты» менш за ўсё цікавіцца хлебазагатоўкамі. Яны спадзяюцца, што збожжа само пасыплецца ў склады, прычым ня ў іх склады, а ў саюзхлебаўскія. Па Аршанскім раёне «Чырвоны Араты» павінен загатовіць 1246 тон, памяшканьняў-жа ёсьць на 230 тон, дый і тыя — няпрыгодныя.

Калі брыгада Белкаапсаюзу зьвярнулася да старшыні раённага таварыства Лаберава з запытаньнем, — як ідзе падрыхтоўка да загатовак, дык апошні адказаў, што ў яго ўсё ў парадку, нават вылучаны член праўленьня па загатоўках, але ён у адпачынку; наогул няма аб чым асабліва клапаціцца, — прыдзе хлеб, будуць і склады; у дадатак, ён яшчэ заявіў, што ён умовіцца з «Саюзхлебам», каб той прымаў хлеб на свае склады. Нам здаецца, што няма зусім ніякіх падстаў для падобнага аптымізму. Гэта не аптымізм, гэта проста бясcэнсоўная бясьпечнасьць.

Дрэнна стаіць справа з тарай. На ўвесь раён ёсьць толькі 1000 мяшкоў, з якіх частка з дзіркамі і брудныя. Праўленьне нічога не зрабіла, каб адрамантаваць тару. Зусім не праводзіцца кампанія па зборы тары. Нічога не зрабілі камсамол і прафарганізацыі.

Ня лепш стаіць справа з вагою. На ўвесь раён у спажывецкім таварыстве ёсьць толькі 6 шт. вагі, а аршанскія каапэратары маюць сьмеласьць заяўляць, што ўсё добра. 21 жніўня прыбыў чырвоны абоз з калгасаў, а раённае спажывецкае таварыства зусім не падрыхтавалася да яго прыёму. Ня вылучаны таварныя фонды для прэм'яваньня здатчыкаў.

Трэба, каб адпаведныя органы заслухалі справаздачу раённага спажывецкага таварыства і зрабілі належныя вывады.

Брыгада Белкаапсаюзу:
ШАПАВАЛАЎ І ЗАКРЭЎСКІ.

БЕДНЯКІ І СЕРАДНЯКІ НЕ МАБІЛІЗАВАНЫ

ДЛЯ РАШУЧАГА ЎДАРУ ПА КУЛАКУ

(Сьмілавіцкі раён)

«Спаць хочацца»—разьзявіўшы рот, працірае кулакамі вочы мясцовы работнік. Кулацтва настойліва шэпча: «Сьпі адно вочка, сьпі другое». Засыпае «вочка». Асабліва добра сьпіцца цёмнай ноччу, калі гамоняць хвоі, заглушаючы стук калёс кулацкіх фурманак з новым хлебам, які да раніцы, трапляе ў цёмныя засекі, спэкулянтаў.

Так можна пачаць апавяданьне аб ходзе хлебазагатовак у **Драчкаўскім с.-савеце, Сьмілавіцкага раёну.**

Кулацкія гаспадаркі да 1-га верасьня павінны былі здаць каля 35 тон хлеба. Як-жа яны здаюць яго? Папершае, кулакі адмовіліся даць расьпіскі аб атрыманьні заданьня. Далей—яны разгарнулі шалёную кампанію за тое, каб стварыць вакол сябе «грамадзкую думку», з тае прычыны, што у іх, нібы-та, «усё» забіраюць. Кулакі дабіваюцца ад раёну пастановы аб праверцы іх ураджаю, бо, бачыце, сельсавет н[illegible]ча вызначыў нормы. Побач з [illegible] вядзецца агітацыя за позьнюю малацьбу—«на вясну». Зразумела, вясной—для дзяржавы, зараз-жа—для спэкулянтаў.

Карыстаючыся непаваротлівасьцю райкалгассаюзу, якому «ня было часу» правесьці папярэдняе разьмеркаваньне ўраджаю ў калгасах, кулацтва пашырае правакацыйныя чуткі і сярод калгасьнікаў.

Ніякіх мер да кулакоў, якія адмовіліся прыняць вызначаныя заданьні, ня прынята. Мясцовыя работнікі заняты... дыскусіяй, як праводзіць загатоўку сярод серадцякоў. З аднаго боку сьвярбяць рукі, у таго ці іншага «работніка», як-бы давесьці лічбы да серадняцкага двара, а з другога—боязна—ударыць за перагібы па руках.

Нічога ня зроблена, каб правесьці сходы беднякоў і серадцякоў, каб растлумачыць ім прынцыпы загатовак, каб абгаварыць самаабавязацельствы.

Па апартуністычных, дэмабілізацыйных настр[illegible] трэба рашуча ўдарыць.

Кудзіновіч.

Мабілізацыя сродкаў насельніцтва

10 млн. руб. не паступіла ў дзяржаўныя касы

Дырэктывы ўраду выконваюцца вельмі павольна

У гутарцы з нашым супрацоўнікам старшыня праўленьня Дзяржбанку **тав. Фэльдман** паведаміў наступнае:

— Ня гледзячы на катэгарычныя дырэктывы вышэйшых органаў, работа ў галіне мабілізацыі грашовых рэсурсаў, праводзіцца вельмі павольна. Гэта адбіваецца на агульным стане грашовага звароту БССР, у прыватнасьці, у адносінах выплаты зарплаты рабочым і служачым. Рад арганізацый яшчэ дагэтуль фактычна ня прыступіў да ажыцьцяўленьня дырэктыў.

Наркамгандлю, ЦСПСБ, Белкаапсаюзу было запрапанавана распрацаваць пытаньне аб мабілізацыі ў чацьвертым квартале 5.000.000 руб. у відзе авансаў рабочых і служачых на атрыманьне прамтавараў у першым квартале будучага гаспадарчага году. Але гэта дырэктыва не ажыцьцёўлена, ня гледзячы на тое, што да канца чацьвертага кварталу засталося менш месяца.

Таксама вельмі невыстарчальна ідзе мабілізацыя ўнутраных рэсурсаў у прамысловасьці. На складах прамысловых прадпрыемстваў ляжаць партыі гатовых тавараў, якія доўгі час не адгружаюцца. Гэтыя таварныя рэшткі не даюць магчымасьці вызваліць для звароту сродкі тэй ці іншай прамысловай арганізацыі. Несваячасовая адпраўка тлумачыцца, галоўным чынам, дрэннай работай чыгуначных арганізацый, якія не спраўляюцца сваячасова даставіць парожнія вагоны, і часта непаваротлівасьцю саміх прамысловых арганізацый, якія ня могуць арганізаваць сваячасовую адгрузку тавараў.

Яшчэ горш стаіць справа са зборам плацяжоў у вёсцы. Дырэктывы аб узмацненьні збору пратэрмінаваных пазычак па сыстэме с.-г. крэдыту, злачынна ня выконваюцца.

Слаба ідзе паступленьне плацяжоў па другіх відах каапэрацыйных сыстэм. Гадавое заданьне па зборы паёў і авансаў выканана спажывецкай каапэрацыяй на 1 жніўня толькі **на 50-60 проц.** Вялікія сумы—**звыш 4 млн.** руб. дагэтуль не атрыманы.

Абавязак Белкаапсаюзу—**зараз жа ўзяцца за арганізацыю гэтай справы, каб за верасень месяц наварстаць упушчанае.**

Вельмі слаба мабілізуюцца рэсурсы і паі ў саматужна-прамысловай каапэрацыі. Плян збору паёў знаходзіцца пад пагрозай зрыву. Да 1 жніўня саматужна-прамысловая каапэрацыя сабрала толькі 39 проц. гадавога заданьня, неатрымаўшы ад сваіх членаў **каля аднаго мільёну руб.** Паступленьні ў спэцыяльны фонд індустрыялізацыі ў саматужна-прамысловай каапэрацыі зусім мізэрны. Плян выкананы толькі на 9 проц. Неатрымана звыш 500 тысяч руб.

Таксама дрэнна стаіць справа са зборам паёў па жыльлёвай каапэрацыі. Тут плян на 1 жніўня ня выкананы на 80 проц.

Вядома, што дрэнная работа ўсіх каапэрацыйных сыстэм у галіне збору паявых і інш. сродкаў моцна адбілася на агульным стане нашага грашовага звароту.

Вялікая колькасьць грошай, якія асядаюць зараз у вёсцы і якім мы покуль што ня можам процістаявіць таварныя фонды, патрабуе максымальна фарсаваць паступленьне ўсіх відаў вясковых плацяжоў.

Трэба разгарнуць самую шырокую кампанію ня толькі за сваячасовую здачу належачых ад насельніцтва грошай, але і за датэрміновыя ўзносы гэтых сум. Вельмі адстае работа ашчадкас.

За 10 месяцаў бягучага гаспадарчага году ашчадкасамі выканана ўсяго толькі 60 проц. гадавога заданьня. Не паступіла 2 з пал. млн. руб. Пры ўмелай рабоце і выстарчальнай гібкасьці ў разгортваньні сеткі на прадпрыемствах, у калгасах і саўгасах можна было-б дабіцца значнага перавыкананьня пляну.

Вялікае значэньне ў справе мабілізацыі сродкаў адыгрываюць **дзяржаўныя пазыкі.** Між тым, ня гледзячы на тое, што рэалізацыя пазыкі «Пяцігодка—за чатыры гады» пачалася яшчэ 15 ліпеня, мы ня маем 100 проц. выкананьня пляну.

Па 3-й пазыцы індустрыялізацыі на 1 жніўня неатрыманы 1 млн. руб. Раённыя арганізацыі ня прымаюць рашучых мер для ўзмацненьня рэалізацыі нашых пазык. Некаторыя камсоды безадказна адносяцца да выдачы дазволаў на продаж пазык. Гэты вучастак крэдытнай работы патрабуе асаблівай увагі з боку партыйнай і савецкай грамадзкасьці.

Напружанае становішча з выдачай грошай, між іншым, адчуваецца і таму, што сыстэма выплаты заработнай платы дагэтуль носіць у нас няплянавы характар.

Трэба так разьмеркаваць выдачу зарплаты па прадпрыемствах і ўстановах, каб **зарплата выплачвалася на працягу ўсяго месяца.** Гэтым пытаньнем павінны ў першую чаргу заняцца прафсаюзныя і гаспадарчыя арганізацыі.

Яз. С-ны.

Мабілізацыя сродкаў у Койданаўскім раёне

Пры першай-жа спробе праверыць, як выконваецца пастанова СНК аб мабілізацыі сродкаў насельніцтва ў КОЙДАНАЎСКІМ РАЁНЕ, мы сустрэліся з АДСУТНАСЬЦЮ КІРАЎНІЦТВА З БОКУ РВК СПРАВАЙ МАБІЛІЗАЦЫІ СРОДКАЎ. Некаторыя арганізацыі (Паляводсаюз) нават ня ведалі пра пастанову СНК, а тыя, якія яе чыталі, не сьпяшаліся ўжыць патрэбныя арганізацыйныя мерапрыемствы для павялічэньня прыцёку грошай.

Ва ўсіх каапэрацыйных арганізацыях ня было нават плянавых заданьняў па асобных відах паступленьняў. Паявыя ўзносы і іншыя адлічэньні паступаюць самацёкам. С.-г. каапэрацыя павінна была сабраць паявых узносаў звыш 8.000 руб.; дагэтуль нічога не паступіла. Працаўнікі спажывецкай каапэрацыі наогул ня вераць у магчымасьць паступленьня паёў — «можна за 50 дзён наперад сказаць, што нічога не паступіць».

Адпаведная падрыхтоўка праведзена толькі с.-г. крэдытным таварыствам. Сваячасова разасланы сьпісы нядоімшчыкаў для тэрміновага спагнаньня плацяжоў па пазычках на 72.000 руб.

Нядбайныя адносіны с.-г. каапэрацый характарызуюцца, між іншым, і тым, што ВЫРУЧКА З РАЁННЫХ КРАМ ПАСТУПАЕ Ў КАСЫ ДЗЯРЖБАНКУ ТОЛЬКІ НА СЁМЫ ДЗЕНЬ ПАСЬЛЯ ПРОДАЖУ ТАВАРАЎ, ШТО ЗУСІМ НЕНАРМАЛЬНА. НА СКЛАДЗЕ ПАЛЯВОДСАЮЗУ ДОЎГІ ЧАС ЛЯЖАЦЬ НЕРЭАЛІЗАВАНЫЯ ТАВАРЫ, У ПРЫВАТНАСЬЦІ, КАЛЯ ГОДУ ЛЯЖАЦЬ ТРЫ КАМНЯДРАБІЛКІ, ЯКІЯ КАШТУЮЦЬ 6.000 РУБ. Адзін алах ведае, колькі яны могуць яшчэ праваляцца, бо патрэбы ў іх не адчуваецца.

Для ажыцьцяўленьня пастановы СНК аб мабілізацыі сродкаў насельніцтва была склікана нарада ўсіх крэдытных устаноў і каапэрацыйных арганізацый: на нараду не палічылі патрэбным зьявіцца прадстаўнікі раённага спажывецкага таварыства і с.-г. каапэрацыі.

Цяпер створана тройка, на якую ўскладзена адказнасьць за пасьпяховы ход грашовых паступленьняў.

ПРОТАС і ЛЕВІН

Пазыка—па-за ўвагай

Арганізацыі **Гарадоцкага раёну** фармальна адносяцца да рэалізацыі пазыкі. Далей некаторай агітацыйна-прапагандысцкай кампаніі, якая была праведзена толькі ў горадзе, справа не пайшла.

За два дні брыгадзе «Зьвязды» і Наркамфіну не ўдалося знайсьці зводкі аб становішчы рэалізацыі пазыкі. З-за адсутнасьці кіраўніцтва з боку РВК і раённай камісіі садзейнасьці, падпіска ідзе самацёкам. Некалькі лічбаў, якія ледзь удалося знайсьці ў канцылярыях РВК, выразна кажуць аб гэтым. Кантрольная лічба па Гарадоцкім раёне — 93.800 руб. На сёнешні дзень рэалізавана пазыкі толькі на 35.965 руб.

Партыйныя і камсамольскія ячэйкі вёскі і сельскія саветы яшчэ не разгарнулі работы па падпісцы. Грамадзкая думка вёскі не мабілізавана вакол пытаньня рэалізацыі пазыкі.

Пленум Вайханскага сельскага савету толькі 28-га жніўня ў першы раз абмяркоўваў пытаньне аб пазыцы. Камісія садзейнасьці ў гэтым сельсавеце, як і ў іншых сельсаветах, амаль не працуе. З 2.900 руб. кантрольнага заданьня, гэтым сельсаветам рэалізавана толькі 200 руб. Такі-ж малюнак рэалізацыі пазыкі — у Александраўскім сельскім савеце. Партыйная і камсамольская ячэйкі гэтага сельсавету — у баку ад справы рэалізацыі. З 2.200 руб. кантрольнага заданьня рэалізавана 160 руб., афармлена пазыкі на... 5 руб.

Ня лепш абстаіць справа і ў самім Гарадку. Пленум гарадзкога савету ні разу не абмяркоўваў пытаньня аб пазыцы. З 420-ці чал. неарганізаванага насельніцтва, пазыкай ахоплена толькі 84 чалавек.

Гарадоцкі банк не спраўляецца са сваёй задачай. Тыя аблігацыі, якія прызначаны для продажу на вёсцы за наяўны разьлік, ляжаць у касе банку. Работнікі банку чакаюць, пакуль да іх з сельсавету прыедуць за аблігацыямі.

Брыгада «Зьвязды» і НКФ:
Яз. Сьнежны, Ю. Валіцкі, Асьмінг.

Мабілізацыя сродкаў--ударная задача прафарганізацый

З пастановы ЦСПСБ

Прэзыдыум ЦСПСБ вынес спэцыяльную пастанову аб мабілізацыі сродкаў насельніцтва. Прэзыдыум адзначыў, што прарывы ў выкананьні плянаў мабілізацыі сродкаў сьведчаць аб слабай і невыстарчальнай рабоце прафарганізацый на гэтым вучастку.

Прэзыдыум ЦСПСБ зьвярнуў увагу ўсіх прафарганізацый на тое, што 3-я пазыка рэалізавана сярод сэзоньнікаў толькі на 11 проц., плян рэалізацыі пазыкі «Пяцігодка — за чатыры гады» сярод членаў прафарганізацый выкананы толькі на 69 проц., слаба ідзе паянакапленьне, дрэнна ўкараняюцца ў побыт працоўных безнаяўныя разьлікі, ашчадныя касы нездавальняюча абслугоўваюць працоўных. Усё гэта тармозіць выкананьне пяцігадовага пляну і затрудняе грашовы зварот.

Усім цэнтральным праўленьням саюзаў і райпрафсаветам прапанавана правесьці на фабрыках і заводах, саўгасах і ўстановах агульныя сходы, на якіх паставіць пытаньні аб мабілізацыі сродкаў.

Усім прафэсыянальным арганізацыям прапанавана дабіцца 100 проц. ахопу членаў прафсаюзаў падпіскай на пазыку «Пяцігодка — за чатыры гады», шырока разгарнуўшы сацспаборніцтва на падпіску.

ЦП саюзаў будаўнікоў, сельгаслесрабочых і гарнякоў павінны дабіцца поўнага ахопу падпіскай сэзоньнікаў.

Цэнтральным праўленьням саюзаў працасьветы, мэдсанпрацы, савецкіх і гандлёвых служачых, сельгаслесрабочых даручана правесьці шырокую агітацыйную работу сярод сялянства, пасылаючы на вёску рабочыя брыгады.

Пастанова ЦСПСБ завастрае пытаньне па мабілізацыі сродкаў пайшчыкаў. Трэба дабіцца рашучага пералому ў гэтай справе, шырока разгарнуць сацспаборніцтва на прыліў укладаў, авансаў, мэтавых узносаў, вылучыць спэцыяльныя брыгады зборшчыкаў, правесьці ў працягу верасьня конкурс на лепшых зборшчыкаў паёў і ўкладаў, дабіцца поўнага выкананьня гадавых кантрольных лічбаў па паёх, укладах і авансах да 1-га кастрычніка.

Работа па мабілізацыі сродкаў насельніцтва зьяўляецца ўдарнай работай.

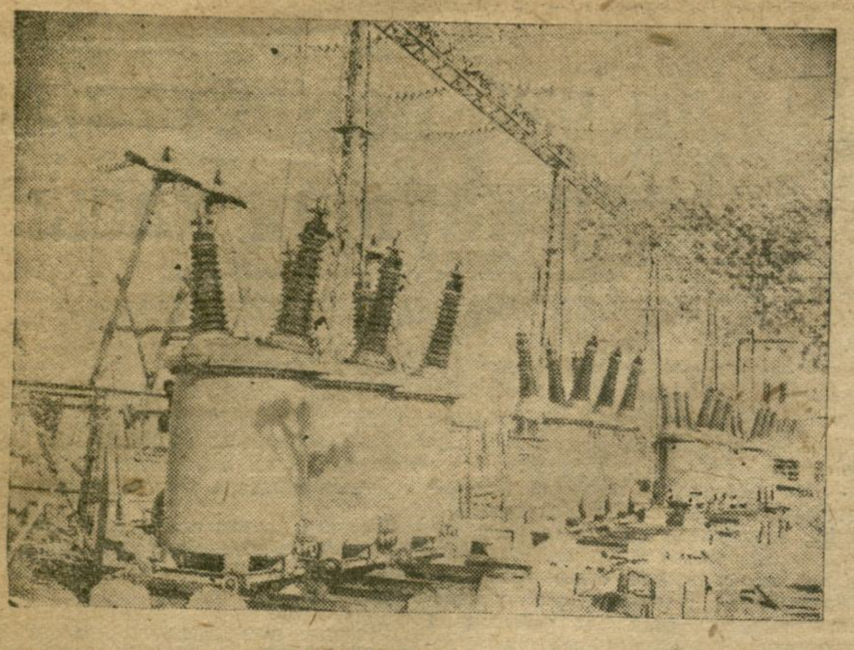

Хутка Асінбуд дасьць ток. Зараз ідзе устаноўка машын. На здымку падвышаючая падстанцыя і масьляныя выключацелі

Перад пускам Асінбуду

У гутарцы з нашым супрацоўнікам дырэктар Беларускага аддзяленьня Усесаюзнага электрычнага аб'яднаньня т. МЭЛАМЭД паведаміў наступнае аб пуску першай усебеларускай раённай электрастанцыі імя Сталіна.

Будаўніцтва станцыі будзе скончана прыблізна праз два месяцы. Для абслугоўваньня станцыі ў хуткім часе прыедуць 25 высокакваліфікаваных рабочых з Масквы, Ленінграду і Адэсы.

У Віцебску канчаецца пракладка праводкі на акулярнай, панчошнай і абутковай фабрыках.

Закончана ўся работа па далучэньні да Асінбуду фабрыкі «Дзьвіна», Віцебск[illegible]зэю і гарбарні.

У Магілеве праводзіцца лінія перадачы да шаўковай фабрыкі і гарбарні імя Сталіна.

У Воршы заканчваецца ўстаноўка лініі і перадачы да хладбуду, хлебазаводу і заводу «Чырвоны Кастрычнік».

Будзе ўключаны ў сетку Асінбуду і новы ільна-камбінат. Апрача гэтага, абсталёўваецца шырокая электра-сетка ў самым горадзе, дзе будзе ўстаноўлена звыш 13.000 лямпачак.

Канчаюцца работы па далучэньні да Асінбуду мануфактурнай фабрыкі ў Дуброўне.

Будаўніцтва станцыі забясьпечана ўсімі матар'яламі. Ударным парадкам ідзе работа ва ўсіх карпусох.

Ц.

Чыгуначныя бюракраты сарвалі суботнік

1-га верасьня рабочыя заводаў «Энэргія» і «Бальшавік», а таксама студэнты БДУ, пайшлі на суботнік на таварную станцыю МББ чыгункі. Сабралася каля 500 чалавек. Рабочыя дружна адгукнуліся на заклік чыгункі дапамагчы разгрузіць 400 вагонаў з дровамі. Рабочыя зьявіліся ў вызначаны час, але, на жаль, ніхто з адміністрацыі чыгункі іх ня сустрэў.

Намесьнік начальніка станцыі Сёмін на запытаньне рабочых, — што ім рабіць, ня мог даць ніякага адказу. Больш за гадзіну рабочыя блукалі па пляцформе без работы і, нарэшце, прымушаны былі разыйсьціся.

Так, з-за нядбайнасьці і нераспарадчасьці чыгуначных бюракратаў, суботнік быў сарваны. Рабочыя заводаў «Энэргія» і «Бальшавік» патрабуюць, каб вінаватыя ў зрыве суботніка былі прыцягнуты да суровай адказнасьці.

П—кі.

Тэмпы с.-г. загатовак нездавальняючыя

Амаль усе раёны БССР ужо ўступілі ў пэрыяд непасрэдных хлебазагатовак. У некаторых ільнаводных раёнах ужо зьявіліся першыя партыі ільна-насеньня. У поўным разгары загатоўкі сена. У бліжэйшым часе пачнуцца асеньнія загатоўкі бульбы і гародніны. Максымум праз пару тыдняў зьявіцца першы лён.

Ці зроблена ўсё, што трэба для выкананьня загатовак? Ці падрыхтаваны месцы, а таксама цэнтральныя загатоўчыя арганізацыі для прыняцьця новага ўраджаю? На гэта пытаньне трэба адказаць адмоўна.

Усе загатоўчыя пляны павінны быць складзены ў раённым разрэзе, але на сёньняшні дзень стварылася такое становішча, што некаторыя цэнтральныя арганізацыі ня могуць давесьці плянаў да раёнаў, выключна з той прычыны, што яшчэ ня дадзены кантрольныя лічбы і не ўстаноўлены кантынгент загатовак у прыватнасьці па ільне-насеньні, а таксама дагэтуль толькі вядуцца гутаркі аб тым, дзе і хто будзе весьці загатоўкі прадуктаў, у прыватнасьці бульбы. Гэтыя факты выразна гавораць пра тое, што тэмпы, узятыя цэнтральнымі рэгулюючымі і загатоўчымі арганізацыямі, далёка невыстарчальны і не забясьпечваюць выкананьне дырэктыў партыі аб загатоўках.

З другога боку—раённыя, кіруючыя і загатоўчыя арганізацыі ў некаторых месцох зусім слаба выпуклялі загатоўчую работу, далёка нездавальняюча праведзена падрыхтоўка складзкой гаспадаркі і загатоўчага апарату. Сродкі, асыгнаваныя на новае будаўніцтва складу, не скарыстаны поўнасьцю. Аб гэтым сьведчаць факты, якія паступаюць ад усіх акруг. Слуцкі элеватар, які належыць бабруйскаму акрпаляводсаюзу, зараз застаецца бяспритульным і ніхто аб ім не клапоціцца. Ці можа так і далей быць?

Асабліва востра стаіць пытаньне аб апрацоўцы ільну. Шмат якія калгасы Полаччыны засеялі 150-260 гэкт. ільну, разьлічваючы на тое, што будуць пушчаны Дрысенскі і Баркавіцкі ільна-заводы. Зараз усе адзнакі сьведчаць аб тым, што гэтыя заводы ў гэтым годзе да работы ня прыступяць, што стварае сур'ёзную пагрозу апрацоўцы ільну. Надзвычай павольна будуюцца пункты першапачатковай апрацоўкі ільну па лініі с.-г. кааперацыі.

Часу засталося вельмі мала. Неабходна давесьці пляны ўсіх загатовак у канчатковым выглядзе да раёну і вёскі. Раённым арганізацыям, асабліва сельгаспадарчай кааперацыі, трэба фарсаваць будаўніцтва ільна-апрацоўчых пунктаў, каб усе вызначаныя плянамі пункты былі пабудаваны не пазьней 15 верасьня. Для ўборкі і апрацоўкі ільну ў калгасах трэба арганізаваць рабочыя брыгады з калгасьнікаў местачковага і гарадзкога насельніцтва.

Часу засталося надзвычай мала.

Л.

Новы фінансава-эканамічны тэхнікум

У гэтым годзе адкрываецца ў Менску фінансава-эканамічны тэхнікум. Ён будзе падпарадкаваны Наркамфіну.

ЗА ДЗЕНЬ

— Дзяржплян БССР абавязаў усе будаўнічыя арганізацыі ў месячны тэрмін скласьці дакладныя сьпісы аб'ектаў, якія павінны быць закончаны да будаўнічага 1930-31 года. [illegible] Праграмы будаўніцтва [illegible] абгаворваны на рабочых сходах.

— У часе работы 1-га Усебеларускага палітэхнічнага зьезду будзе склікана нарада раённых інспэктараў народнай асьветы — дэлегатаў зьезду.

— У гэтым годзе пры НКФ адкрываюцца курсы па падрыхтоўцы практыкаў-эканамістаў [illegible] Курсы разьлічаны на 60 чалавек.

— [illegible] высылае свайго [illegible] Гомель, Жлобін, Ворша і Віцебск для арганізацыі [illegible] праверкі [illegible]

— Сакратарыят ЦВК БССР пастанавіў [illegible] год для [illegible] вэту «[illegible]».

— У хуткім часе Беларуская [illegible] самай [illegible] БССР, [illegible] Касьцюкоўцы (25 вёрст ад Гомеля).

т. Пісарчук Н.—першая жанчына, якая дзяжурыць каля трамвайных шчытоў на Менскай электрастанцыі

Рацыяналізацыя смалакурнай вытворчасьці

Белсампрамсаюз распрацаваў пытаньне аб рацыяналізацыі смалакуранай вытворчасьці. Знойдзена, што нагрузка смалакуранага катла больш дробнымі кавалкамі смалы, чым гэта практыкавалася раней, дае, бяз усякіх капітальных затрат, значнае павялічэньне выхаду прадукцыі і зьніжэньне сабекошту.

Рацыянальная нагрузка катла павялічвае выхад прадукцыі на 20 проц., дае эканомію апалу—15-18 проц. і павышае моцнасьць шкіпінару на 1 градус.

Галовы эфэкт гэтай рацыяналізацыі пры існаваньні ў БССР 400 катлоў—3.000 тон смалы, 1.400 тон шкіпінару, паляпшэньне якасьці апошняга і рост даходнасьці да 800.000 руб.

Белсампрамсаюз прапанаваў усім смалакураным арцелям неадкладна ажыцьцявіць рацыяналізацыю промыслаў.

А. ШЭНДАРАЎ.

МЕНСК

Вечар агляду гурткоў самадзейнасьці

Заўчора ў клюбе саўгандальслужачых адбыўся вечар агляду гурткоў самадзейнасьці менскіх клюбаў.

З дэманстрацыяй сваіх нумароў выступілі гурткі «Сіняе Блюзы» сельгаслесрабочых, будаўнікоў і друкароў, а таксама харавы гурток нарсувязі.

Пасьля мастацкіх паказаў быў памен думкамі. З прамовамі выступілі: прадстаўнік ЦСПСБ, клюбныя работнікі і гуртоўцы. Яны адзначалі, што нашы гурткі перабудоўваюць сваю работу ў адпаведнасьці з задачамі сацыялістычнага будаўніцтва. Разам з тым заўважаецца іх мастацкі рост.

Прадстаўнік калектыву маскоўскае «Сіняе Блюзы» даў ацэнку работы мастацкіх гурткоў і таварыскія паказаньні ім. Масквічы паказалі ў сваю чаргу некалькі рэчаў у парадку вытворчае рэпэтыцыі, гэтым азнаёміўшы прысутных з тэхнікай сваёй работы.

З прычыны таго, што вечар зацягнуўся да першае гадзіны ночы, а вызначаная праграма далёка ня скончылася, працяг вечару перанесены на 9-га верасьня.

Л-ны.

ТРОХМЕСЯЧНІК „ЗА ГРАМАТУ"

Посьпехі практычнага выкананьня работы па ліквідацыі няпісьменнасьці будуць залежаць ад таго, наколькі ў гэтай справе будзе прымаць удзел шырокая пралетарская грамадзкасьць.

— Наркамасьветы з першага верасьня па першае сьнежня гэтага году праводзіць трохмесячнік паходу «за грамату».

Задача трохмесячніку заключаецца ў тым, каб мабілізаваць шырокую грамадзкасьць на выкананьне важнейшай баявой задачы—ліквідацыі няпісьменнасьці.

Штабы культпаходу «за грамату», якія арганізоўваюцца ў раёнах і гарадзкіх цэнтрах, павінны разгарнуць шырокую папулярызацыю пастаноў партыі і ўраду аб усеагульным абавязковым навучаньні. Улічыць усіх няпісьменных. Справа ўсёй камсамольскай арганізацыі, усяго пралетарскага студэнцтва, вучняў школ і тэхнікумаў.

Бязумоўна, посьпех трохмесячніка залежыць у вялікай частцы ад сваячасовай падрыхтоўкі адпаведнага кадру ліквідатараў няпісьменнасьці. У плян трохмесячніка ўключна арганізацыя каротка-тэрміновых курсаў, канфэрэнцый па гэтым пытаньні. Акруговыя месячныя курсы павінны выпусьціць арганізатараў-мэтадыстых. На працягу жніўня у раёнах і гарадох будуць праведзены двухтыднёвыя курсы ліквідатараў. Пры навучальных установах у трэцім і другім канцэнтры арганізуюцца тыднёвыя вячэрнія, а дзе магчыма дзенныя курсы-канфэрэнцыі ліквідатараў—грамадзкіх працаўнікоў, у сярэднім 200 чал. на раён.

Школы, сямігодкі, тэхнікумы, прафшколы і ВНУ вылучаюць студэнтаў і праводзяць з імі курсы-канфэрэнцыі ў мэтах прыстасаваньня іх работы да ліквідацыі няпісьменнасьці.

На справу ліквідацыі няпісьменнасьці і малапісьменнасьці дзяржавай вызначана 2.066.446 руб. Гэтых грошай, бясспрэчна, ня хопіць. Канкрэтна, ў справе мабілізацыі сродкаў неабходна: у межах раёнаў і сельсаветаў скласьці апэрацыйна-фінансавыя пляны выдаткаў па ліквідацыі няпісьменнасьці; для папаўненьня выдаткаў—прыцягнуць сродкі прафэсыянальных і кааперацыйных арганізацый, процанты ад распаўсюджаньня пазык, ад добраахвотных адлічэньняў, ад пастановак кіно, спэктакляў.

Справа ліквідацыі няпісьменнасьці—важнейшая палітычная справа. Яна павінна быць праведзена па-ўдарнаму, пры ўдзеле шырокіх працоўных мас. Неабходна весьці барацьбу з недаацэнкай гэтай справы, са зьвядзеньнем яе да голага культурніцтва, выпустошваньня з яе клясавага палітычнага зьместу.

С—КАЎ

Сьпіс упаўнаважаных ЦКК-НК РСІ у раёнах БССР, зацьверджаных прэзыдыумам ЦКК-НК РСІ

(Па б., Менскай акрузе)

Сакольскі — Бягомльскі, Клокалаў—Халопеніцкі, Яцыновіч — Плсшчаніцкі, Казачонак—Барысаўскі, Серафімоўскі—Лагойскі, Мілер—Заслаўскі, Таўкачова—Астрашыцка-Гарадзецкі, Длугакенскі—Смалявіцкі, Кіш—Койданаўскі, Дзежыц—Самахвалавіцкі, Сарокін—Узьдзенскі, Куран—Пухавіцкі, Фурсаў—Капыльскі.

Па б. Бабруйскай акрузе

Кірушэнка—Чырвона-Слабодзкі, Янаніс—Слуцкі, Ціхаміраў—Стара-Дарожскі, Маркевіч—Асіповіцкі, Табалевіч—Сьвіслацкі, Скаўроўскі — Клічаўскі, Бэркеш—Старобінскі, Малінкін—Любаньскі, Адамовіч—Глускі, Міерып—Бабруйскі, Пільман—Рагачоўскі, Цымбал—Парыцкі, Дзятлоў—Жлобінскі.

Па б. Віцебскай акрузе

Шыдлоўскі—Віцебскі гар. раён, Юзьвік—Межынскі, Багданаў — Сіроцінскі, Жмырко—Віцебскі, Гарадзецкі—Бешанковіцкі, Бэсборт—Высачанскі, Трудко—Лёзьнянскі, Фэльдман—Сененскі.

Па б. Гомельскай акрузе

Зелянкоўскі—Гомельскі гар. раён, Любімаў — Буда-Кашалёўскі, Пішчыкаў—Чачэрскі, Пліоплес — Уваравіцкі, Ласман—Веткаўскі, Левін—Рэчыцкі, Пасюкевіч—Гомельскі, Скібуноў—Цёрахоўскі, Чычулін—Хойніцкі, Хайтовіч—Лоеўскі, Носка—Брагінскі, Данчэнка—Камарынскі.

Па б. Мазырскай акрузе.

Сідараў—Жыткавіцкі, Клуйша—Петрыкаўскі, Разумоўская — Капаткевіцкі, Крывашэй—Азарыцкі, Кудзелька—Калінкавіцкі, Асінцоў—Тураўскі, Кандрат—Каралінскі, Шульман — Нараўлянскі, Сьвірыдаў— Юравіцкі.

Па б. Магілеўскай акрузе.

Мураўёў — Бялыніцкі, Емяльянаў—Шклоўскі, Кульбах—Магілеўскі, Радкевіч—Чавускі, Нікіцін—Чэрыкаўскі, Іваноў—Крычаўскі, Цыпуль—Клімавіцкі, Караленка—Чачэвіцкі, Хамякоў—Быхаўскі, Лазараў—Журавіцкі, Гаркай—Кармянскі, Максіменка—Прапойскі, Драздоў—Чырвонапольскі, Жураўлёў—Касьцюковіцкі, Зяньковіч—Хоцімскі.

Па б. Аршанскай акрузе

Мажэйка — Багушэўскі, Акулёнак—Чарэйскі, Сідаровіч—Талачынскі, Беканіс—Коханаўскі, Ліхарзак—Аршанскі, Скробут—Дубровенскі, Фэйгінаў—Лядзянскі, Брыгіс—Крупскі, Дзянісюк—Кругл янскі, Закоркін—Копыскі, Стэфановіч—Горацкі, Кажарскі—Дрыбінскі.

Па б. Полацкай акрузе.

Лазоўскі—Дрысенскі, Сьцефановіч—Асьвейскі, Крупіца—Расонскі Бэрзінг—Барковіцкі, Паўлоўскі—Ветрынскі, Канавалаў—Вушацкі, Сітнікаў—Вульскі.

Вышэйпералічаныя таварышы павінны не пазьней 5/IX г. г. выехаць у раёны для работы.

Нам. старшыні ЦКК КП(б)Б **Рыскін**

Фрунзаўскі РК КП(б)Б склікае 3 верасьня, а 6 гадз. увечары, у залі пасяджэньняў райкому нараду кіраўнікоў прадпрыемстваў, старшынь ЦП саюзаў, кіраўнікоў трэстаў, якія ўваходзяць у Фрунзаўскі раён, сакратароў вытворчых парткалектываў і ячэек, старшынь ФЗМК і кіраўнікоў вытворчых сэктароў. Парадак дня: Аб ходзе падрыхтоўкі прамфінпляну па 1930-31 год і правядзеньні «сустрэчнага прамфінпляну». Яўка абавязкова без спазьненьня.

ФРУНЗАЎСКІ РК КП(б)Б.

ПЕРШЫ САВЕЦКІ КАМБАЙН

На Усебеларускую выстаўку прыбыў камбайн вырабу савецкіх заводаў

ПАВЕДАМЛЕНЬНІ

— 4-га верасьня роўна а 6 гадз. увеч. **у прыродазнаўчым корпусе, аўдыторыя № 1** адбудзецца агульны сход студэнтаў пэдфаку. Яўка абавязкова.

Прафком.

Вячэрні рабочы універсытэт. Прыём заяў для паступленьня ў менскі вячэрні рабочы ўніверсытэт працягнуты да 10 верасьня г. г. Прыём заяў і выдача розных даведак—штодзенна ў канцылярыі ВРУ (Зямляробскі зав., № 4) у фізычным інстытуце БДУ.

Дом Асьветы закупіў на 9 верасьня 1930 г. для членаў саюзу працасьветы спэктакль балету дзяржаўнай маскоўскай студыі імя Айсэдоры Дункан у садзе «Прафінтэрн». Білеты штодзенна ў канцылярыі Дому з 11 да 2 і з 6 да 10 гадз.

Дом пісьменьніка. 4 верасьня, а 7 гадз. увечары, у памяшканьні дому пісьменьніка склікаецца сход камуністычнай фракцыі менскае філіі БелАПП'у. Прысутнасьць членаў КП(б)Б і ЛКСМБ—белаппаўцаў—абавязкова.

Пэд. габінэт БДУ. 3 верасьня, а 19 гадз., сход настаўнікаў другіх і трэціх груп. 4 верасьня, а 19 гадз.,—сход настаўнікаў першых груп.

Дом Асьветы. 3-га верасьня, а 7 гадз. увечары, адбудзецца адкрыты сход калектыву КП(б)Б Працасьветы. Парадак дня: 1. Справаздача ячэйкі ЛКСМБ Працасьветы, 2. Выбары дэлегатаў на Райпартканфэрэнцыю. Запрашаюцца асьветнікі гор. Менску.

Ў

Упаўнаважанымі і адначасова дакладчыкамі аб правядзеньні справаздачна-перавыбарчай кампаніі дэлегатак па Фрунзаўскім раёне вылучаны наступныя таварышы: **Лібэнзон** (ЦК КП(б)Б), **Кац** (ЦСПСБ) і **Чарнабародаў** (НК Асьветы)—**фабрыка «Кастрычнік»; Гофмэйстэр** (Мэдсанпрацы) і **Зарэмбскі** (Наркамасьветы)—завод **«Камунар»; Шапіра** (рэдакцыя часопісі «Бел. Работніца і Сялянка») і **Рычкоў** (ЦП саюзу Працасьветы)—завод **«Дрэваапрацоўшчык»; Калніна** (Нарсувязь)—завод **«Пралетары»; Дункан** (ячэйка Дзяржпляну) і **Маўчан** (завод «Беларусь») — завод **«Беларусь»; Беленькая** (фабрыка «Камунарка»), **Кабакоў** (рэдакцыя «Акцябр») і **Гельфэр** (Гарфо)—**фабрыка «Камунарка; Шустэр** (Наркампрацы), **Сучкова** (рэд. «Зьвязда») і **Сініцкі** (НКА)—**фабрыка «Беларуска»; Беланоўская** (скарняжная фабрыка) і **Лебедзева** (НК Асьветы)—**скарняжная фабрыка; Экштат** (Дзяржплян) і **Кацнэльсон** (Дзяржплян)—**шпалерная фабрыка; Лібо** (Нархарч), **Кішчыцэр** («Чырвоны Тэкстыльшчык») і **Панаў** (НКА)—**фабрыка «Чырвоны Тэкстыльшчык»; Дубравенская** (ВСНГ) — **аддзяленьне Хлебазаводу, Пятроўская** (Наркамгандлю) і **Панкоў** (ВСНГБ)—**хлебазавод; Прусьпіна** (Белпэдтэхнікум)—**Эльвод; Эпштэйн** (рэдакцыя «Бел. Работніца і Сялянка») і **Васілеўскі** (Дзяржплян)—**фабрыка «8-га сакавіка»; Захарэвіч** (рэд. «Зьвязда»)—калектыў рэдакцыі газэт; **Рагазіньнікава** (рэд. «Бел. Работніца і Сялянка»), **Шындлер** (Дзяржплян) і **Ханіна** (друкарня БДВ)—**друкарня БДВ; Сьмірноў** (Саюз Паляўнічы) і **Блашко** (нарсувязь)—**Белдзяржбуд; Мусіна** (яч. Гандальбуду) і **Чарнушэвіч** (хлебная інспэкцыя)—**Гандальбуд, Матусевіч** (ячэйка рымарнай фабрыкі) — **рымарная фабрыка; Гольдвасэр** (Белжылсаюз) і **Віханаў** (Лесбел)—**саюз будаўнікоў, Фішэр—2-я больніца, Нэйштат — 1-ая больніца, Пташнікава** (Гарфа)—**пажарная каманда; Гімельштэйн — Белжылсаюз; Додзінава** (саюз мэдсанпрацы)—**Аўтакіраўніцтва; Воск** (Дом Камасьветы) — **каапэрацыйныя прадпрыемствы харчавікоў; Дусоніч, Лесін** (Нархарч) і **Багушэўскі** (мэталяўстановы)—**стапоўкі МЦРК; Папова** (саюз працмастацтва)—**Жакт № 1; Захарава** (Наркампрацы)—**Жакт № 2; Сьвяржыноўская** (прафшкола швэйнікаў)—**Жакт № 3; Камянецкая** (Гарана)—**Жакт №5; Ашаровіч** (ЦРА)—**Жакт № 6; Асіповіч—Жакт № 8; Эськіна** (фабрыка Кастрычнік»)—**Жакт № 12; Кацнэльсон** (ячэйка фабрыкі «Камунарка»)—**Жакт № 13; Модліна** (ячэйка заводу «Дрэваапрацоўшчык»)—**Жакт № 14; Казакоў** (Белдартранс)—**Жакт № 17; Вінаградаў** (ЦВК)—**Жакт № 22 і Сташэўская** (ЦК МОПР'у)—**Прыгарадны сельсавет.**

Усе вылучаныя таварышы павінны зьявіцца 4 верасьня, а 6 гадз. увечары, у памяшканьне РК КП(б)Б (3-ці паверх) на інструкцыйную нараду.

Савецкія ячэйкі павінны таксама вылучыць адпаведных таварышоў і прыслаць іх на нараду.

Час. вык. абав. адказ. рэдактара **А. МІТЛІН.**

КАМВУЗ БЕЛАРУСІ ІМЯ ЛЕНІНА паведамляе:

Заняткі на партыйным аддзяленьні 1-га курсу Камвузу Беларусі імя Леніна пачнуцца 12-га верасьня 1930 г.

Усе т.т., залічаныя на гэтае аддзяленьню, павінны к паказанаму тэрміну зьявіцца ў Камвуз.

Аб часе пачатку заняткаў на астатніх аддзяленьнях 1-га курсу будзе паведамлена асобна.

Кожнаму таварышу, залічанаму на партаддзяленьне, будзе паслана паведамленьне асабіста.

ЦСПСБ, гарадзкія камітэты КП(б)Б і Менская гарадзкая камісія садзейнасьці дзяржкрэдыту і ашчадсправе

склікаюць

5-га верасьня а 7 гадз. веч. у клюбе Менгарсавету (пляц Волі, 4, 3-ці паверх)

ГАРАДЗКУЮ НАРАДУ

членаў камісіі садзейнасьці дзяржкрэдыту і ашчадсправе, членаў ФЗМК і загадчыкаў агітмасавых сэктараў ячэек КП(б)Б.

У парадку дня: даклад аб мабілізацыі сродкаў насельніцтва і аб ходзе рэалізацыі пазыкі «Пяцігодка за 4 гады». Дакл. нам. Наркамфіну БССР **т. Бунін.**

Яўка абавязкова і без спазьненьня.

ЦСПСБ, Гар. камітэты КП(б)Б і гаркамсод.

БЕЛАРУСКІ ДРУГІ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР

3, 5, 6, 7, 8 верасьня

„АВАНГАРД" п'еса ў 4-х дзеях. **В. Катаеў.**

Пастаноўка С. Разанава і К. Саньнікава. Мастак Ю. Гольц. Музыка В. Сакалова. Дырыжэр І. Гітгарц. Кіраўнік хору М. Кауфман. Паказ вядзе С. Калпашнікаў.

Пачатак роўна а 8 з пал. гадз. Білеты прадаюцца ў касе тэатру, у рабочай касе і на Усебеларускай выстаўцы.

Кіно-тэатр „Культура"

З прычыны вялікага посьпеху яшчэ 3 дні

З 1 верасьня

ЗЭЛІМ ХАН

Драма ў 6 частках.

Пач. сэансаў: а 7 г., 8 г. 40 м., 10 г. 20 м.

Каса адкрыта ад 5 гадз.

КІНО „Інтэрнацыянал"

МАСТАЦКІ ФІЛЬМ

ПАВАРОТ

Драма ў 6 частках.

Пачатак 1-га сэансу а 7 гадз.

Каса—ад 5 гадз.

КІНО „Пралетары"

2-гі — тыдзень — 2-гі

Нямецкі мастацкі фільм

Начны крык

Драма ў 7 частках.

Пач. 1 сэансу а 7 г. Каса адчын. ад 5 г.

ДЗІЦЯЧЫ кіно-тэатр „ЮНЫ ПІЯНЭР"

НОВАЯ КАРЦІНА

Сапраўдныя паляўнічыя

Пачатак 1-га сэансу а 2 гадз. дня, 2-га—а 3 гадз. 30 м.

Каса адкрыта з 12 гадз. дня.

КІНО-САД

ВЭРНЭР КРАУС, ЖЭНІ ЮГО у карціне

Жонка статс-сакратара

Толькі 2 сэансы: пачатак 1-га сэансу а 9 гадз., 2-га сэансу а 10 г. 30 м.

Кіно „СПАРТАК"

З панядзелка, 1 верасьня

НЯМЕЦКІ БАЯВІК

ВАР'ЕТЭ

драма 7 частках.

У гал. ролях: ЭМІЛЬ Янінгс і ЛІА дэ-Пуці.

Пачатак сэансаў: 7 г., 9 г., 11 г.

КАСА—ад 6 гадз.

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР

У чацьвер, 4 верасьня

Адзіны адкрыты спэктакль Маскоўскай Дзяржаўнай Студыі Імя АЙСЭДОРЫ

ДУНКАН

У праграме вечару: танцы на музыку: Шубэрта, Шумана, Шопэна, Бэтховэна, Штрауса, Грэчанінава, Глюка і інш.

Цыкль: ТАНЦЫ РЭВАЛЮЦЫІ.

Білеты прадаюцца ў касе тэатру

Пачатак а 8 г. 30 м. веч.

Мастацкі ЦЫРК Пад кіраўніцтвам І. Л. СТРАШЭВІЧА

СЁНЬНЯ, 3 верасьня і заўтра 4 верасьня

УДАРНАЕ ЗРЭЛІШЧА

ВЯЛІКАЕ ПРАДСТАЎЛЕНЬНЕ ў 3-х адд. 14 лепш. №№

ГАСТРОЛІ

лепшых ролікабежцаў 3 БРЭНДЗІ і ўвесь склад трупы

глабыятары 3 МІРАЛЬДО

лепшых бытавых сатырыкаў 2 КАНЬБАЛЬДЗІ і ўвесь склад трупы

Пачатак а 8 з пал. гадз. веч.

Білеты прадаюцца ў рабочых тэатральных касах, на с.-г. выстаўцы, у Доме Саюзаў і ў касе цырку з 12 г. да 2 г. дня і з 5 да 10 з пал. гадз. вечара.

Канфэрансье Е. А. Яўгенеў.

Адказны кіраўнік І. Л. СТРАШЭВІЧ.

ЗАВОЧНЫЯ БУХГАЛТАРСКІЯ КУРСЫ

Прыём слухачоў праводзіцца круглы год.

Прымаюцца асобы з 17-гадовым узростам з асьветай ня ніжэй 5 гр. 7-годкі.

ПЛАТА ЗА КУРС 33 руб.

праводзіцца так: 9 руб. пры паступленьні на курсы, з якіх 4 руб. залічваюцца за 8-мы месяц і па 4 руб. на працягу 6 месяцаў у пачатку кожнага навучальнага месяца.

Заявы, запытаньні і грошы накіроўваць па адрасе: Менск, пошта, скрынка 44, Завочным курсам.

На адказ прыкладаць 2 маркі па 10 кап.

Кіно-тэатр „КУЛЬТУРА"

ТОЛЬКІ 4 дні ад чацьверга, 4 верасьня

ГРАНДЫЁЗНЫ ФІЛЬМ ПРА ЗАХАД

ДА ШЧАСЬЛІВАЙ ГАВАНІ

Рэжысэр Ул. ЕРАФЕЕЎ. Апэратар Ю. СТЫЛІЯНУДЗІС

Частка I. Сучасны горад Захаду.

„ II. Вугаль і газ.

„ III. Кантрасты вялікага гораду.

Частка IV. Да шчасьлівай гавані.

„ V. А 5 гадз. раніцы і 5 гадз. увечары.

„ VI. Даволі! даволі!

Звыш праграмы:

ГАСТРОЛІ

Выдатнай артысткі Эльгі АРЭНС.

ПЕСЬНІ: НАСТРОЯЎ, БЫТУ, РЭВАЛЮЦЫІ, ГОРАДУ і г. д.

ПАЧАТАК СЭАНСАЎ:

I сэансу а 7 г.

II „ а 8 г. 40 м.

III „ а 10 г. 20 м.

Спазьніўшыяся на 15 хвілін на сэанс, у залю НЕ ДАПУСКАЮЦЦА.

КАСА адчынена ад 5 гадз.

ЦП саюзаў швэйнікаў, гарбароў і саўгандальслужачых

СКЛІКАЮЦЬ

сёньня, 3 верасьня, а 6 гадз. веч. у клюбе друкароў (Ленінская 13)

ШЫРОКУЮ ГАРАДЗКУЮ КАНФЭРЭНЦЫЮ

па пытаньні якасьці прадукцыі і абслугоўваньня рабочага спажыўца.

ПАРАДАК ДНЯ:

1. Даклады дырэктароў швэйнай фабрыкі «Кастрычнік» і абутковай ф-кі аб якасьці прадукцыі.
2. Садаклады рабочых брыгад і бракёраў.

На канфэрэнцыю павінны зьявіцца рабочыя ф-кі «Кастрычнік» і абутковай ф-кі, а таксама працаўнікі абутковых і гатовага адзеньня магазынаў.

Запрашаюцца прадстаўнікі НК РСІ, НКГ, БКС, ЦСПСБ, ВСНГ, вытворч. саюзаў, каапактыў, рабочыя-спажыўцы і прадстаўнікі рэдакцый газэт.

ЦП саюзаў швэйнікаў, гарбароў, саўгандальслужачых.

ЦП саюзу саўгандальслужачых паведамляе, што

працяг канфэрэнцыі працаўнікоў крэдытных установ

па пытаньні аб рэарганізацыі крэдытнай сыстэмы,

у сувязі з ліквідацыяй акруг, адбудзецца 4 верасьня г. г. а 8 гадз. веч. у памяшканьні клюбу саўгандальслужачых. Яўка дэлегатаў канфэрэнцыі, актыву крэдытных установ і прадстаўнікоў зацікаўленых установ і арганізацый абавязкова без спазьненьня.

ШКОЛА МАЛОДШАГА ТЭХНІЧНАГА ПЭРСАНАЛУ ст. КАЛІНКАВІЧЫ

На базе сямігодкі з 2-гадовым тэрмінам навучаньня прымае да 15 верасьня ў наступныя аддзяленьні:

1) Эксплёатацыйнае —80 ч. 1 курс
2) Цягавае —80 ч. 1 курс
3) Пуцейскае —40 ч. 1 курс
4) Электра-механічнае-сувязі—18 на II курс з 9 гр. адпаведнага ўхілу.

Правілы прыёму і ўмовы жыцьцёвага забесьпячэньня тыя-ж, што і ў тэхнікумах. Заявы з усімі дакумантамі накіроўваць па адрасе: ст. Калінкавічы, Зах. чыг., школа малодшага тэхнічнага пэрсаналу.

Нач. школы Ласевіч.

Магілеўскі палітыка-асьветны тэхнікум

)—(паведамляе, што)—(

ПРЫЁМ заяў з камандыроўкамі райкомаў КП(б)Б.

на першы курс **ПРАЦЯГНУТ** да 15 верасьня.

ПОДАРОК ЖЕНЩИНАМ

Поваренная книга изд. 1929 г. ДЕШЕВЫЙ СТОЛ сост. М. П. ГОТВАЛЬД 400 разнообразных блюд мясных, рыбных и вегетарианских. Холодные закуски. Изделия из теста. Изготовление варений, конфет, печений, квасов и шипучих вод.

Цена с пересылкой 1 р. 50 к.

Заказы и деньги (можно почтов. марки вместо денег) направлять: Москва, Китайгор., ст. п. № 7-40 или почт. ящ. 867-40. Книжное дело „БУКИНЕРИ". И. А. ДУВИДЗОН.

Новое 5-ое издание 1930 г. книга **ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ БЕРЕМЕННОСТИ** (не прибегая к аборту) А. ОСКИЙ с рисунками в тексте.

Цена с пересыл. 1 р. 60 к.

Заказы и деньги (можно почтов. марки вместо денег) направлять: Москва, Китайгор., ст. п. № 7-40 или почт. ящ. 867-40.

Книжное дело „Букинери", И. А. ДУВИДЗОН.

БЕЛАРУСКІ ЛЯСНЫ ІНСТЫТУТ

паведамляе ўсіх студэнтаў, што **ЗАНЯТКІ**

на першым курсе (вясеньняга прыёму), таксама на другім і трэцім курсах усіх аддзяленьняў **пачнуцца 20 верасьня.**

Са студэнтамі новага (асеньняга) прыёму заняткі пачнуцца **1-га кастрычніка**

Да азначаных тэрмінаў студэнты павінны зьявіцца ў Гомель і прывезьці з сабою ўсе пасьцельныя прылады, так як апошнімі інстытут забясьпечваць ня будзе.

Дырэктар Інстытуту ГРАНКОЎСКІ.

50 К. кошт публікацыі аб згубе дакуманту

Згубленыя і украдзеныя дакуманты

лічыць несапраўднымі:

Вуч.-конск. карт. Андросіка Ю. А. 740

Пячатка рабачкому саюзу будаўнікоў м. Жыткавічы 741

Каап. кн. Шахоўца В., выд. Пухавіцк. спаж. т-вам 742

Чл. біл. саюзу СГС № 3229 Сініцкінай А. 743

Паявая кн. № 4476 Мацкевіча В. К., выд. Бягомльск. спаж. т-вам 744

Паявая кн. № 3113 Жука А., выд. Бярэзін. спаж. т-вам 803

Паявая кн. Клімашэнка Е., выд. Бярэзін. спаж. т-вам 804

Паявая кн. Кміта В. І., выд. Бярэзін. спаж. т-вам 805

Паявая кн. № 314 Васінейка Ф., выд. Клясьц. спаж. т-вам. 806

Вуч.-конск. кн. Странкевіча Я. А., выд. Сьмілав. РВК 807

Вуч.-конск. кн. Марціновіча Н., выд. Чэрвен. РВК 808

Паявая кн. № 812 Яроцкага І., выд. Бярэзін. спаж. т-вам 809

Канд. карт. КП(б)Б № 32703, праф. біл. № 61634 Кладзінага І. М. 810

Дапрыз. кн., выд. Мен. ваенкаматам, пасьведч., выд. Барысаўск. с.-г. тэхн. Якубоўскага Я. 811

Паявая кн. № 2629 Шапіра М., выд. Нараўлян. спаж. т-вам 812

Паявая кн. Галавацкага П. 813

Каап. кн. № 2406 Ігнатовіча В. 814

Вайск. біл. Нагорскага В., выд. Мазырск. ваенкаматам 815

Паявая кн. № 1242 Чэрненка Н., выд. Нараўлян спаж. т-вам 816

Пашп. № 998, выд. Тураўск. РВК, пасьведч. аб хваробе, даведка, выд. Мазырск. дыспансэрам на імя Рыдзецкага П. Н. 817

Вайск. кн. Кожамячэнка Д., выд. Расонс. РВК 818

Вуч.-конск. кн. Шчарбакова С. Ф., выд. Чавуск. РВК 819

Пасьведч. № 416 Мукамолава П. А. 820

Вуч.-конск. кн. Мельнікава К. Е., выд. Чавуск. РВК 821

Пашп., выд. Барыс. міліцыяй, патэнт, выд. Барыс. фінаддз. на імя Лютаровіча С. Д. 822

Вайск. біл., гісторыя хваробы, пасьведч., выд. Смален. шпіталем на імя Казіміронка Л. 823

Вайск. кн. № 66, паявая кн., выд. Ухвальск. с.-г. т-вам на імя Сурка А. З. 824

Вайск. біл. Гарлача М. А., выд. 4 стр. палком 825

Паявая кн. № 464 Татура Г. З., выд. Бярэзін. спаж. т-вам 826

Вайск. кн. Князева І. К., выд. 4 стр. палком 827

Вуч.-конск. кн. Напкова І. А., выд. Чавуск. РВК [illegible]

Вуч.-конск. кн. Храноўскага П., выд. Чавуск. РВК [illegible]

Вуч.-конск. кн. Друзева М., выд. Чавуск. РВК [illegible]

Вуч.-конск. кн. Каралева Ў. К., выд. Чавуск. РВК [illegible]

Вуч.-конск. кн. Маркава Л., выд. Чавуск. РВК [illegible]

Канд. карт. № 30746, выд. Мен. КП(б)Б Фрумкінай М. Л. [illegible]

Друкарня газ. «Зьвязда», Менск.

Менск. Галоўлітбел 337.